བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༡༤༡རབ་བྱུང་རི་ཟླའི་ཤིང་རྟ་ལོ། བོད་ཟླ་ 1 ཚེས་ 25 རེས་གཟའ་ལྷག་པ།

ལོ་ 53 ཨང༌། ༡2 དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག

26th March 2014

དབུ་མའི་ལམ་ནི།
རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྩ་
ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲོམ་གཞིའི་ནང་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་ཐོབ་
ཐང་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་ཡོངས་ལ་མི་རིགས་ས་
གནས་རང་སྐྱོང་གི་གནས་བབ་ཚད་ལྡན་མིང་དོན་
མཚུངས་པ་ཞིག་དགོས།
བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་བཀའ་ཤག་གིས།

Vol. 53 Issue 12 Price Rs. 1

གནས་ཚུལ་སྙིང་བསྡུས།

(R.N. 5165/60)

དབང་པོ་བཀྲས་མཐོང་ལགས་ཡུ་རོབ་སྤྱི་འཐུས་
སུ་བསྐོ་གཞག་གནང་གཏན་འཁེལ་བ།

༸གོང་ས་མཆོག་འཛམ་གླིང་ནང་རླབས་ཆེན་གྱི་
གྲགས་ཅན་མི་སྣ་བཅུའི་ཁོངས་སུ་
འདམས་ཐོན་བྱུང་བ།

༸གོང་ས་མཆོག་གིས་ཐུབ་པ་དམ་ཚིག་གསུམ་
བཀོད་ཀྱི་རྗེས་གནང་སྩལ་བ།

༸གོང་ས་མཆོག་གིས་སིམ་ལར་རྡོ་རྗེ་བྲག་དགོན་པའི་འདུས་མང་ལ་བཀའ་སློབ་སྩལ་བ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༨
ཉིན་གྱི་ཕྱེད་ཡོལ་ཆུ་ཆོད་ ༣ ཐོག ༸གོང་
ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་སིམ་ལར་
རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་ཐུབ་བསྟན་རྡོ་རྗེ་བྲག་ཨེ་
ཝམ་ལྩོག་སྒར་ཆོས་འཁོར་རྣམ་རྒྱལ་གླིང་དུ་
༸ཞབས་སོར་བདེ་བར་འཁོད་སྐབས། སྔ་
འགྱུར་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་སྐྱབས་རྗེ་སྟག་
ལུང་རྩེ་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་དབུས་
འདུས་སྤྱི་ནས་སེར་སྦྲེངས་དང་བཅས་ཨོ་རྒྱན་
འཕྲིན་ལས་ཐེག་མཆོག་པདྨ་གླིང་འདུ་ཁང་ཆེན་
མོར་གདན་འདྲེན་ཞུས་གྲུབ་བསྟུན་སྟག་ལུང་རྩེ་
སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་མཎྜལ་རྟེན་གསུམ་
འདེགས་འབུལ་ཞུས་ཡོད། དེ་ནས་༸གོང་ས་
མཆོག་གིས་བཀའ་སློབ་སྩལ་དོན།
འདི་གར་རྩེ་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་དགུང་
ལོ་བགྲེས་པོ་དང་སྐུ་གཟུགས་ཀྱི་བབས་ཞན་པོ་
ཡིན་ནའང་ད་བར་སྐུ་ཚེའི་མཛད་འཕྲིན་རྒྱས་
ཐག་ཆོད་བྱུང་ཡོད། དེར་བརྟེན་རིན་པོ་ཆེར་
ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ད་དུང་ཡིན་ནའང་
བསྟན་པ་ཉག་ཕྲ་བའི་སྐབས་འདིར་སྔོན་གྱི་

ཐུགས་བསྐྱེད་སྨོན་ལམ་ཐོག་ནས་རིན་པོ་ཆེ་
མཆོག་སྐུ་ཚེ་ཡུན་རིང་འཚོ་རྒྱུའི་རིན་པོ་ཆེ་རང་
གིས་ཕན་པ་གཏོང་གནང་རོགས། ཐེངས་འདིར་

ངོས་རང་སིམ་ལ་གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭས་སྐད་
བཏང་བ་རེད། མ་གཞི་སིམ་ལར་ཐེངས་གཅིག་
འགྲོ་དགོས་བསམ་པ་དྲན་ནས་སྡོད་སྐབས་དེ་
རིང་འདིར་བསླེབས་ཐུབ་ཡོད། རིན་པོ་ཆེས་

ས་ཆ་གུ་དོག་པོ་འདིར་འཛུགས་སྐྲུན་རྒྱ་སྐྱེད་
གནང་ནས་ཧ་ཅང་ཡག་པོ་བྱུང་འདུག སྨིན་གྲོལ་
གླིང་དང་རྡོ་རྗེ་བྲག་གཉིས་༸གོང་ས་ལྔ་པའི་

སྐབས་ནས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཆགས་ཡོད།
གཏེར་བདག་གླིང་པ་དང་། རིག་འཛིན་དཔལ་
སྦྱིན་གཉིས་གསང་བ་རྒྱ་ཅན་གྱི་ཆོས་བདག་
ལྟ་བུ་ཆགས་ཡོད། ཐུན་མོང་མིན་པའི་འབྲེལ་

བ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། ད་ཆ་ང་ཚོ་བྱེས་ལ་འཁོད་
ནས་སྨིན་གྲོལ་གླིང་སྡེ་ར་ལྡུན་དང་། རྡོ་རྗེ་བྲག་
འདིར་བཙུགས་ཡོད། གང་ལྟར་ང་ཚོ་གཞིས་
བྱེས་མཉམ་འཛོམས་བྱུང་བའི་མཚམས་ལ་ས་
ཆ་འདིར་ཆ་བཞག་ནའང་སྟོང་པར་འཇོག་རྒྱུ་མ་
རེད། ས་ཆ་འདིར་རིན་པོ་ཆེས་ཞལ་སློབ་བྱས་
ཏེ་གར་ཞྭ་ཁུ་ནུ། སྤྱི་ཏི་བཅས་ཧི་མཱ་ལ་ཡའི་རི་
རྒྱུད་དུ་བསྟན་པའི་གཞི་མ་ལྟ་བུ་བཙུགས་ཡོད།
ངོས་ཀྱིས་དུས་རྒྱུན་དུ་སྟོན་པའི་དམ་ཆོས་རྣམ་
གཉིས་དེ། ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ།
དེ་འཛིན་བྱེད་དང་སྨྲ་བྱེད་པ། སྒྲུབ་པར་བྱེད་
པ་ཁོ་ན་ཡིན། ཞེས་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་
གཉིས་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་བྱ་རྒྱུའི་ཐོག་
ལ་འཆད་ཉན་དང་སྒོམ་སྒྲུབ་བྱེད་རྒྱུར་བཤད་
པ་དང་སྒྲུབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཡོད།
ཁོ་ནའི་གཞན་ལྡན་རྣམ་བཅད་བསྟན་པ་རེད།
ཅེས་བཀའ་སློབ་སྩལ་རྗེས་མགོན་པོ་གང་ཉིད་
མཆོག་གིས་ཨོ་རྒྱན་འཕྲིན་ལས་ཐེག་མཆོག་
པདྨ་གླིང་གི་འདུ་ཁང་ཆེན་མོར་རབ་གནས་
སྩལ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༢༡ ཉིན་
ཕོར་ཅུན་ (Fortune magazine) ཞེས་པའི་
གྲགས་ཅན་དུས་དེབ་ཀྱིས་དྲ་རྒྱའི་སྟེང་གནས་
ཚུལ་འཁོད་པའི་ནང་། འཛམ་གླིང་ནང་རླབས་
ཆེན་གྱི་སྙན་གྲགས་ཆེ་ཤོས་ལྡན་པའི་མི་སྣ་
གྲངས་ ༡༠ ཡི་མཚན་གཞུང་གསལ་བསྒྲགས་
ཞུས་ཡོད་པའི་ཁོངས་སུ། སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་
༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གནས་རིམ་དགུ་
པར་འདམས་ཐོན་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་འཁོད་
འདུག

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༢༣ ཉིན་
༸གོང་ས་མཆོག་གིས་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ས་ལྡི་ལིའི་
ཏཱཇ་གསོལ་མགྲོན་ཁང་དུ་དད་ལྡན་ཆོས་ཞུ་བ་
གསུམ་བརྒྱ་བརྒལ་བར་ཐུབ་པ་དམ་ཚིག་གསུམ་
བཀོད་ཀྱི་རྗེས་གནང་ Trisamayavyu-
haraja སྩལ། སྐབས་དེར་༸གོང་ས་མཆོག་
གིས་བཀའ་སློབ་སྩལ་དོན། དེ་རིང་ཆོས་འབྲེལ་
བྱ་རྒྱུ་ནི་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་ནང་གསུངས་པ་ཞིག་
ཆགས་ཡོད། ཐེག་ཆེན་དང་རྒྱུད་གཉིས་ལ་ཡུན་
རིང་པོའི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་རྩོད་པ་ཡོད། དཔལ་མགོན་
འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་བཀའ་ཡིན་པ་ལུང་རིག་གིས་སྒྲུབ་གནང་ཡོད་
པ་མ་ཟད། བྱམས་པ་མགོན་པོ་དང། སློབ་དཔོན་
ལེགས་ལྡན་འབྱེད། ཕྱིས་སུ་ཞི་བ་ལྷ་སོགས་ཀྱིས་
ཐེག་ཆེན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་པ་བསྒྲུབས་
ཡོད། ཐེ་ཝན་དང་རྒྱ་ནག་ནང་དེང་སྐབས་ཐེག་
ཆེན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་མིན་ལ་རྩོད་པ་
བྱེད་མཁན་འགའ་ཤས་ཡོད། པཱ་ལིའི་གཞུང་གཙོ་
བོར་འཛིན་མཁན་གྱི་ནང་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་
གཅིག་ནང་གནས་སྟངས་དེ་ལྟར་ཡོང་བཞིན་ཡོད།
རྒྱ་ནག་དང་ཉི་ཧོང་། ཀོ་རི་ཡ། ཝི་ཏི་ནམ་སོགས་
ཀྱི་ནང་བྱ་རྒྱུད་དང་སྤྱོད་རྒྱུད། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་
སོགས་ཉམས་བཞེས་གནང་བཞིན་ཡོད། བོད་དུ་
འདུལ་བར་གཞི་བཅོལ་བའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་
པ་དེ་དག་རྒྱུད་སྡེ་ནས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་
པའི་ཐོག་ནས་ཉམས་བཞེས་གནང་བཞིན་ཡོད།
ཅེས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་འབྲེལ་སྩལ་རྗེས་ཐུབ་པ་
དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་ཀྱི་རྗེས་གནང་སྩལ།

༄༅། །ཡུ་རོབ་སྤྱི་འཐུས་ཆུང་བདག་ཀོ་རིན་
ལགས་སྐུ་གཟུགས་བདེ་མིན་གྱིས་རྐྱེན་པས་ཕྱི་
ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༧ ཉིན་བོད་མི་མང་
སྤྱི་འཐུས་ནས་རྩ་དགོངས་ཞུས་ཡོད། དེ་ཡང་
བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་དོན་ཚན་
༥༧ པའི་ནང་གསེས་ ༢ པའི་དགོངས་དོན་ལྟར་
དབུས་འོས་བསྡུ་ལས་ཁང་ནས་ཡུ་རོབ་སྤྱི་འཐུས་
ཀྱི་སྒུག་ཐོ་དང་པོ་དབང་པོ་བཀྲས་མཐོང་ལགས་
ཡུ་རོབ་སྤྱི་འཐུས་སུ་བསྐོ་གཞག་གནང་གཏན་
འཁེལ་ཡོད་པ་བཅས།།

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཚོཌ་དུས་བདུན་པ་མཇུག་སྒྲིལ་གནང་བ།
༄༅། །བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་
ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་བདུན་པ་བོད་
མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བསྟི་གནས་གངས་ཅན་
སྐྱིད་གཤོངས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཁང་
གསར་པའི་ནང་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༣ ཚེས་
༡༡ ནས་འགོ་འཛུགས་ཀྱིས་ཚེས་ ༢༢ ཉིན་
རྒྱལ་ཁའི་ངང་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་ཡོད་ཅིང་། ལྷན་
ཚོགས་ཀྱི་ཉིན་མཐའ་མར་བོད་མི་མང་སྤྱི་
འཐུས་ཚོགས་གཙོ་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་གིས་
མཇུག་བསྡོམས་གསུང་བཤད་གནང་དོན། དེ་
རིང་ཚོགས་དུས་བདུན་པའི་ཐོག་སྡུག་ས་ནས་
བརྗོད་ན། བོད་ནང་ཛ་དྲག་གནས་སྟངས་མུ་
མཐུད་གནས་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་ཚོགས་འདུ་
འགོ་འཛུགས་སྐབས། མྱ་ངན་གུས་འདུད་ཀྱི་
རྗེས་དྲན་གྲོས་འཆར་ཐོག་ནས་བཙུགས་ཡོད།
དེ་བཞིན་ཚོགས་འདུ་མཇུག་སྒྲིལ་སྐབས་ཀྱང་
མྱ་ངན་གུས་འདུད་ཀྱི་རྗེས་དྲན་གྲོས་འཆར་
ཐོག་ནས་མཇུག་བསྡུ་དགོས་བྱུང་བ་རེད། ང་
ཚོའི་འཐབ་རྩོད་རིམ་པའི་ནང་བོད་ནང་གི་བོད་
མིས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་སྲོག་ཚུན་ཆད་བློས་གཏོང་
གནང་གི་ཡོད་སྟབས། ང་ཚོ་བཙན་བྱོལ་ནང་
ཡོད་མཁན་བོད་མི་ཚོས་ཁོང་རྣམ་པའི་འབོད་
སྒྲ་དང་མངོན་འདོད་གང་ཡིན་པ་དེ་འཛམ་གླིང་
ཡོངས་ལ་གནས་ཚུལ་གསེད་བཀྲོལ་དང་རྒྱབ་
སྐྱོར་འཐོབ་རྒྱུའི་ལས་འགུལ་སྤེལ་དགོས་རྒྱུ་
ནི་ང་ཚོའི་ལས་འགན་ཆགས་ཡོད། རང་ལུས་
མེར་སྲེག་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་ཐོག་ལྷག་

པར་ཕྱིས་སུ་རྒྱ་ནག་གི་འགན་འཁྱེར་མཁན་
ཚོས་བོད་མི་ནང་ཁུལ་དཀྲུག་ཤིང་རྒྱག་རྒྱུའི་
ལས་རིམ་སྣ་ཚོགས་ཤིག་སྤེལ་གྱི་ཡོད། བོད་
ནང་ཡོད་པའི་བོད་མི་རེ་ཟུང་གིས་དངུལ་གྱི་ཁེ་
ཕན་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུག་མཁན་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་
ཡོད་པ་རེད་མ་གཏོགས་བོད་མི་མང་ཆེ་བས་
རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་གཞིས་བྱེས་བོད་མི་དབར་
དཀྲུག་ཤིང་རྒྱག་གི་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཤེས་
པའི་ཐོག་ནས་ད་དུང་ཡིན་རུང་ཆིག་སྒྲིལ་གྱི་
ནུས་པ་ཤུགས་ཆེན་འདོན་རྒྱུའི་ལས་འགུལ་
ལ་འབད་བརྩོན་གནང་གི་ཡོད། ང་ཚོ་བཙན་
བྱོལ་དུ་ཡོད་མཁན་ཚོ་ཡིན་རུང་གང་ཐུབ་ཅི་
ཐུབ་ཀྱིས་འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་ཤག་གིས་གཙོས་
བོད་མི་དམངས་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་དང་
། གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་སོགས་
ནས་ལས་དོན་སྒྲུབ་བཞིན་ཡོད། གང་ལྟར་བོད་
ནང་གི་གནས་
སྟངས་ལ་
བཟང་ཕྱོགས་
ཀྱི་འགྱུར་བ་
ཞིག་མ་ཕྱིན་
བར་དུ་ང་ཚོས་
ལས་འགུལ་

སྤེལ་དགོས་ཀྱི་
ཡོད། དེ་རིང་
གྲོས་ཚོགས་

འདིའི་ནང་ལས་དོན་གལ་ཆེ་བ་གཅིག་དོལ་
རྒྱལ་རྗེས་འབྲང་པའི་གནས་སྟངས་དང་འབྲེལ་
བའི་ཐོག་གཞུང་འབྲེལ་གྲོས་ཆོད་ཅིག་བཞག་
ཐུབ་ཡོད། རྒྱ་ནག་གི་སྲིད་བྱུས་ཐོག་ནས་དོལ་
རྒྱལ་གྱི་གནས་ཚུལ་མུ་མཐུད་ནས་འཇོག་རྒྱུར་
དངུལ་སོགས་རྒྱབ་གཉེར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། མ་
འོངས་པར་ཡིན་རུང་ད་ལྟའི་དུས་ཚོད་འདིར་
དཀའ་ངལ་དེ་སེལ་མ་ཐུབ་པ་ཡིན་ན། བོད་ལ་
ལོག་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་བྱུང་ཡང་དེའི་སྐབས་ལ་
གནས་ཚུལ་དེ་དག་བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་
རྙོག་གྲ་བཟོ་རྒྱུའི་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཞིག་བཟོ་གི་ཡོད་
པ་ཁ་སང་བཀུར་འོས་སྤྱི་འཐུས་རྣམ་པས་
གསུངས་པ་ལྟར། དེ་རིང་ཚོགས་གཙོས་བསྐྱར་
ནན་ཐོག་བརྗོད་རྒྱུ་ཡིན། འདས་པའི་ལོ་འགའ་
ཤས་ནང་བོད་ནང་གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་གཏོར་
རྒྱུའི་ལས་གཞི་དེ་འདྲ་བརྩམས་ཡོད།

ཐེངས་འདིའི་གྲོས་ཚོགས་ནི་སྔོན་
རྩིས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཆགས་ཡོད་པར་བརྟེན་
དུས་ཚོད་མང་ཆེ་བ་སྔོན་རྩིས་ཐོག་བཏང་ཡོད།
སྔོན་རྩིས་ཐོག་འཛིན་སྐྱོང་གིས་གཙོས་ང་ཚོས་
ལོ་མང་པོ་ཞིག་ཉམས་མྱོང་བསགས་ཡོད།
ལྷག་པར་གོང་དུ་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་བོད་ཀྱི་
གནས་སྟངས་སྤྱི་ཡོངས་ལ་འགྲེལ་བརྗོད་གནང་
ཡོད། གྲོས་ཚོགས་འདིའི་ངོས་ནས་རེ་བ་ག་རེ་
ཞུ་བཞིན་ཡོད་ཅེ་ན། འཛིན་སྐྱོང་ངོས་ནས་སྔར་
ལྷག་བོད་རྒྱ་འབྲེལ་མོལ་ཡོང་ཐབས་ལ་འབད་
བརྩོན་གནང་དགོས་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་
འདུག ཅེས་ཞུ་འདོད་བྱུང། སྤྱིར་བཏང་འབད་
བརྩོན་མ་གནང་བ་གང་ཡང་མ་རེད། ཅེས་
སོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་གནང་སྟེ་གྲོས་ཚོགས་
ཚོགས་དུས་བདུན་པ་གྲོལ་ཡོད། །

པར་ངོས་གཉིས་པ། དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག བོད་ཟླ་ 1ཚེས་ 25 ཕྱི་ཟླ་ ༣ ཚེས་ 26

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༦ ཉིན་
སོག་རྫོང་། ཁྲི་རྡོ་ཡུལ་ཚོའི་དྲིལ་མདའ་དགོན་
པའི་གྲྭ་སྐལ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལགས་དང་།
ཐུབ་བསྟན་དཔལ་ལྡན་ལགས། རྡོ་བ་གྲོང་ཚོའི་
ནོར་འབུག་ཚང་གི་བུ་ནོར་བུ་དོན་གྲུབ་ལགས།
རྟ་མགྲིན་ཚང་གི་བུ་སྨོན་ལམ་རྒྱ་མཚོ་ལགས།
དགེ་ལི་ཚང་གི་བུ་ཚེ་རིང་ཐར་པ་ལགས་བཅས་
རྒྱ་གཞུང་གིས་འཛིན་བཟུང་བྱས་འདུག ཁོང་
རྣམས་འཛིན་བཟུང་བྱེད་དགོས་དོན་ནི་ཁ་
པར་བརྒྱུད་བོད་དོན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་
པར་རིགས་དང་འཕྲིན་ཐུང་གཏོང་རེས་བྱས་
རྐྱེན་གྱིས་ཡིན་པ་དང་། ད་ལྟའི་ཆར་ཁོང་ཚོ་
གང་དུ་བཀག་ཉར་བྱས་མིན་ནང་མི་ཚོས་ཀྱང་
ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་ཀྱི་མེད་པ་རེད། དེ་བཞིན་ཕྱི་
ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༥ ནང་དྲིལ་མདའ་དགོན་པའི་
གྲྭ་སྐལ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལགས་ནི་རྒྱ་ནག་

གཞུང་ནས་འཛིན་བཟུང་གིས་ལོ་གཅིག་གི་དུས་
བཀག་ཁྲིམས་ཐག་བཅད་དེ། ལྷ་སའི་སྟོད་ལུང་
བཙོན་ཁང་དུ་ལོ་གཅིག་བཙོན་འཇུག་བྱས་རྗེས་
གློད་བཀྲོལ་ཐོབ་ཡོད་འདུག་ཀྱང། བསྐྱར་དུ་
འཛིན་བཟུང་བྱས་ཡོད་འདུག ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་
༢ ཚེས་ ༣ ཉིན་སོག་རྫོང་ཁྲི་རྡོ་ཡུལ་ཚོའི་གྲོང་
ཚོ་གསུམ་པའི་ན་གཞོན་དྲུག་རྒྱ་གཞུང་གིས་
བཀག་ཉར་བྱས་པའི་ནང་ནས་སྲིད་གསུམ་རྡོ་རྗེ་
ལགས་དང་། ལྷག་པ་ལགས། འཇམ་དབྱངས་

རྒྱ་མཚོ་ལགས། རྡོ་རྗེ་ལགས་བཅས་བཞི་གློད་
བཀྲོལ་བཏང་ནས་ཁྲི་རྡོ་ཡུལ་ཚོའི་སྲིད་གཞུང་
ནང་ཉིན་ལྟར་ཐོ་འགོད་བྱེད་དགོས་པ་བཟོས་
འདུག ན་གཞོན་དྲུག་དེའི་ནང་ནས་ནོར་འཕེལ་
ཚང་གི་བུ་ཨ་བཟང་ལགས། འུག་གུ་མའི་བུ་
མར་སྒོང་གཉིས་ད་ལྟའི་ཆར་གང་དུ་བཙོན་
འཇུག་བྱས་ཡོད་མེད་ནང་མི་དང་གྲོང་མི་དག་

གི་རྩད་གཅོད་ཐུབ་ཀྱི་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་
ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༤ ཉིན་རྒྱ་གཞུང་
གིས་རྡོ་བ་གཤར་ཚ་དགོན་པའི་དགེ་འདུན་པ་
བཞི་འཛིན་བཟུང་བྱས་པ་དེ་ཡང་ད་ལྟའི་ཆར་
གང་དུ་བཙོན་འཇུག་བྱས་མིན་ཤེས་རྟོགས་
གང་ཡང་མི་འདུག སོག་རྫོང་ཁྲི་རྡོ་ཡུལ་ཚོའི་
ལྕགས་ཟམ་ཟམ་ཁ་རུ་རྡོ་ཕ་བོང་ཆེན་པོའི་ཐོག་
ལྕགས་རྩི་དམར་པོས་བོད་རང་བཙན་ཡིན་ཞེས་
པའི་ཡིག་འབྲུ་ཆེན་པོ་བྲིས་ཡོད་འདུག ཕྱི་ཟླ་
༣ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་རྒྱ་གཞུང་གི་དམག་མི་མོ་ཊ་
༢༠ ཙམ་དང་ཉེན་རྟོག་པ་གྲངས་༨༠ ལྷག་སླེབས་
ནས་ཡར་མར་འགྲོ་མཁན་ཚང་མར་ཞིབ་བཤེར་
བྱེད་བཞིན་པ་མ་ཟད། ཕན་ཚུན་འགྲོ་འོང་བཀག་
བསྡོམས་བྱས་ནས་སུན་གཙེར་དང་དྲག་གནོན་
ཚད་ལས་བརྒལ་བ་བྱེད་བཞིན་འདུག དེ་བཞིན་
སྦེལ་ཇམ་དུ་གནས་སྡོད་རིན་ཆེན་གྱིས་གནས་

སོག་རྫོང་ཁྲི་རྡོ་ཡུལ་ཚོའི་བོད་མི་ཁག་གཅིག་འཛིན་བཟུང་།

ཆབ་སྲིད་བཙོན་པ་སྒོ་ཤུལ་བློ་བཟང་ལགས་འདས་གྲོངས་སུ་གྱུར་འདུག
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༣་ཚེས་ ༢༢ ཉིན་
འདི་གར་ཁུངས་ལྡན་གནས་ཚུལ་འབྱོར་དོན་
ལྟར་ན། རྒྱ་གཞུང་གིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༠ ལོའི་
ཟླ་ ༥ བར་རྨ་ཆུ་དབལ་པན་ཡུལ་ཚོའི་ཞི་རྒོལ་
གྱི་སྣེ་འཁྲིད་པ་ཡིན་པའི་ཉེས་མིང་འོག་འཛིན་
བཟུང་བཙོན་འཇུག་བྱས་པའི་བོད་མི་སྒོ་ཤུལ་
བློ་བཟང་ལགས། སྔར་ལོའི་ཧོར་ཟླ་ ༡༠ ཚེས་
༢༧ ཉིན་བཙོན་ཁང་དུ་གཅར་རྡུང་མནར་གཅོད་
བཏང་སྟེ་གསོན་པོའི་རེ་བ་མེད་པའི་གནས་སུ་
བསླེབས་མཚམས་གློད་བཀྲོལ་བཏང་ཡོད་པ་
ལྟར། ཕྱི་ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་གྱི་མཚན་མོ་
ཆུ་ཚོད་ ༡༢ ཙམ་ལ་ཁོང་འདས་གྲོངས་སུ་གྱུར་
འདུག སྐབས་དེར་ཁོང་གི་ཉེ་འགྲམ་དུ་བུ་དང་
བཟའ་ཟླ། དེ་བཞིན་སྤུན་ཆུང་ཤོས་བཅས་ཡོད་
འདུག ཁོང་འདས་གྲོངས་སུ་འགྱུར་ཁར་ཁ་ནས་
སྐད་ཆ་ཤོད་མ་ཐུབ་པར་བརྟེན་ལག་གཉིས་ཐལ་
མོ་སྦྱར་འདུག སྒོ་ཤུལ་བློ་བཟང་ལགས་ནི། ཀན་
ལྷོ་ཁུལ་རྨ་ཆུ་རྫོང་དབལ་པན་ཡུལ་ཚོ་ནས་ཡིན་
པ་དང་། ད་ལྟ་རང་ལོ་ ༤༣ ཙམ་ཡིན་འདུག་ལ།
ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༢ ལོར་རྒྱ་གར་དུ་ཡོང་སྟེ་སུ་ཇ་བོད་
ཁྱིམ་དུ་སློབ་སྦྱོང་གནང་མྱོང་ཡོད་འདུག ཕྱི་ལོ་
༢༠༠༨ ལོར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཁོང་ཡུལ་ཚོའི་
ཞི་རྒོལ་གྱི་སྣེ་འཁྲིད་པ་ཡིན་ཚུལ་བཤད་དེ་འཛིན་
བཟུང་བྱེད་རྩིས་བྱེད་སྐབས། ཉེན་ཡོལ་དུ་བྲོས་
བྱོལ་ལ་ཕྱིན་ཏེ་དུས་ཡུན་གང་ཙམ་རིང་བསྡད་
ཡོད་ཀྱང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༠ ལོའི་ཟླ་ ༥ བའི་ནང་
རྨ་ཆུ་རྫོང་ཉེན་རྟོག་པས་གློ་བུར་འཛིན་བཟུང་
གིས་ལོ་དེའི་ཟླ་ ༡༠ བའི་བར་རྫོང་གི་བཙོན་
ཁང་དུ་བཙོན་འཇུག་བྱས་ཡོད་འདུག རྗེས་སུ་
ལན་ཀྲུའུ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་བཙོན་ཁང་ཞིག་ཏུ་གནས་
སྤོས་བྱས་ཡོད་པ་མ་ཟད། སྔ་ཕྱིར་ཉེན་རྟོག་པ་
དང་བཙོན་སྲུང་བས་འདྲི་རྩད་གཅར་རྡུང་རབས་
དང་རིམ་པ་བཏང་སྟེ་ནད་གཅོང་བཟོས་པ་དང་།
བཙོན་ཁང་དུ་ཟས་ཟ་མ་ཐུབ་པ་དང་སྨན་བཅོས་
མཐུན་རྐྱེན་མ་རག་པར་བརྟེན་གཟུགས་པོ་སྐམ་
པོ་ཆགས་ཏེ་སྲོག་ཉེན་ཡོད་པའི་གནས་སུ་གྱར་
སྟབས་རྗེས་བཙོན་བཀྲོལ་བཏང་ཡོད་འདུག ད་
ལྟའི་ཆར་ཁོང་གི་ཁྱིམ་དུ་རང་ལོ་ ༤༠ ཡིན་པའི་
ཆུང་མ་ཏཱ་རེ་དང་། རང་ལོ་ ༡༨ ཡིན་པའི་བུ་ཡེ་
ཤེས། རང་ལོ་ ༡༥ ཡིན་པའི་བུ་མོ་སྒྲོལ་བཅས་
ཡོད་འདུག རྒྱལ་གཅེས་པ་སྒོ་ཤུལ་བློ་བཟང་

ལགས་ནི། མདོ་སྨད་རྨ་ཆུ་རྫོང་ཁྲོ་ཁོ་དབལ་
བཎ་ཚང་གི་རྒྱུ་ཚ་སྡེ་བ་རུ་སྐྱེས་ཤིང་རང་ལོ་
༤༢ ཡིན། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༢ ལོར་རྒྱ་གར་ལ་ཡོང་
སྟེ་སུ་ཇ་བོད་ཁྱིམ་སློབ་གྲྭར་ཞུགས། ལོ་ཤས་
རྗེས་ཕྱིར་ཕ་ཡུལ་དུ་ལོག་སྟེ་འབྲོག་པའི་འཚོ་བ་
བསྐྱལ། དགུ་བཅུ་གོ་གྲངས་ནང་རྨ་ཆུའི་ས་
ཁུལ་གང་སར་བོད་དོན་སྐོར་གྱི་སྦྱར་ཡིག་གང་
མང་སྤེལ་བའི་ལས་འགུལ་ནང་དུ་མཉམ་ཞུགས་
བྱས་རྐྱེན་རྫོང་གི་ཉེན་རྟོག་པས་འཛིན་བཟུང་
བྱས་ཏེ་ཟླ་ཤས་རིང་གཅར་རྡུང་བཀག་ཉར་བྱས་
ཀྱང་ཁོང་གིས་ཅི་ཡང་ཁས་བླངས་མི་འདུག དེ་
རྗེས་རང་ཡུལ་དུ་རྒྱ་གཞུང་གི་གནོན་ཤུགས་
ཀྱིས་སྡོད་མ་ཐུབ་སྟབས་ལྷ་ས་སོགས་སུ་ཉེན་
གཡོལ་བྱས་ཏེ་ལོ་འགའ་ཤས་ཤིག་སྡོད་དགོས་
བྱུང་འདུག ཕྱིར་ཕ་ཡུལ་དུ་ལོག་ནས་དུས་ཐུང་
འཛིན་གྲྭ་དང་དོན་གཉེར་ཅན་གང་མང་ལ་དབྱིན་
ཡིག་སློབ་ཁྲིད་གནང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༨ ལོར་བོད་
མདོ་དབུས་ཁམས་གསུམ་དུ་༼ས་བྱི་ཞི་རྒོལ་
ཆེན་མོ།༽ བྱུང་སྐབས་ཁྲོ་ཁོ་དབལ་བཎ་སྡེ་བའི་
ཡུལ་ཚོ་རུ་ཡང་གསུམ་པའི་ཚེས་ ༡༧། ༡༨།
༡༩ བཅས་ཉིན་གསུམ་རིང་ཞི་བའི་ངོ་རྒོལ་ཡར་
ལངས་ཀྱི་སྣེ་ཁྲིད་གཙོ་གྲས་གནང་། དུས་སྐབས་
འདི་འདྲ་ཞིག་ནས་ཁོང་གིས་རང་ཁྱིམ་གྱི་སྦྲ་ནག་
ཀླད་དུ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་དར་མཐའ་ཤན་དར་ཚོན་སྣ་
ལྔ་བྱས་པ་ཞིག་རྒྱུན་རིང་དུ་སྒྲེང་འཛུགས་བྱས་
འདུག ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལོའི་ཟླ་དང་བོའི་ནང་
དུ་དབལ་བཎ་སྡེ་བའི་ཡུལ་ཚོ་དང་སྡེ་དགོན་སོ་
སོར་བོད་ཀྱི་ལོ་གསར་རྒྱས་སྤྲོས་ཅན་གཏོང་
མི་རུང་བའི་འབོད་སྐུལ་སྦྱར་ཡིག་༼འབོད་
སྐུལ་ངང་མོའི་སྐྱོ་དབྱངས།༽ ཞེས་པ་དང་། ས་
གནས་ཀྱི་རྒྱ་ནག་དང་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་རང་མི་
གཡོ་ཚོང་བྱེད་མཁན་དག་ལ་བྱ་ངན་དེ་རིགས་
མྱུར་དུ་མཚམས་འཇོག་དགོས་པའི་སྦྱར་ཡིག་
༼དྲན་སྐུལ་གསེར་གྱི་དྲུལ་ཆུང་།༽ ཞེས་པ་
གཉིས་སྦྱར་སྤེལ་གྱི་གནས་ཚུལ་བྱུང་སྐབས་
སྒོ་ཤུལ་བློ་བཟང་སོགས་ཀྱིས་ས་གནས་ཀྱི་
གནས་ཚུལ་གླེང་མོལ་(QQ)བརྒྱུད་དེ་བོད་ཕྱིའི་
གསར་ལམ་ཁག་ལ་བརྒྱུད་སྤྲོད་གནང་། ཕྱི་ལོ་
༢༠༠༨ ལོ་ནས་དབལ་བཎ་ཡུལ་ཚོར་རྒྱ་དམག་
གིས་དམངས་ཚོགས་ལ་བཙན་གནོན་ཐུབ་ཚོད་
བསྟུད་མར་བྱས་སྟབས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ཟླ་ ༤

ཚེས་ ༡༠ ཉིན་སྒོ་ཤུལ་བློ་བཟང་ལགས་སོགས་
ཀྱིས་རྒྱ་དམག་ལ་བདེན་པའི་གནས་ལུགས་དང་
རྒྱུ་མཚན་བཤད་དེ་ཁ་རྩོད་བྱེད་སྐབས་མཐར་
ཛ་དྲག་ཏུ་གྱུར་ནས་རྒྱ་དམག་གིས་སྒོ་ཤུལ་བློ་
བཟང་ལགས་དང་། གྲགས་པ་ལགས་གཉིས་ལ་
གཅར་རྡུང་ཚབས་ཆེན་བཏང་སྟེ་ལག་ལྕགས་
བརྒྱབ་ནས་ཁྲིད་འགྲོ་རྩིས་བྱེད་སྐབས་ས་གནས་
མི་དམངས་༤༠༠ ལྷག་གིས་རྒྱ་དམག་ལ་ངོ་
རྒོལ་དང་རྡོ་ཁ་བྱས་པས། ཁོང་གཉིས་ལག་
ལྕགས་བརྒྱབ་ཡོད་ཀྱང་བྲོས་བྱོལ་ཐུབ། དེ་ནས་
བཟུང་སྟེ་རྒྱ་དམག་སྡོད་མ་ཐུབ་པར་གནས་
སྐབས་ཕྱིར་འཐེན་བྱ་དགོས་ཐུག ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩
ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༢ ཉིན་རྨ་ཆུ་རྫོང་གིས་དབལ་
བཎ་སྡེ་བའི་རི་ཆེན་ཁག་གི་སྡེ་དཔོན་རྣམས་
སྐད་བཏང་སྟེ་སྒོ་ཤུལ་བློ་བཟང་ལགས་སོགས་
ས་བྱི་ཞི་རྒོལ་གྱི་སྣེ་ཁྲིད་པ་མི་ལྔ་རྩིས་སྤྲོད་བྱེད་
དགོས་པའི་བཙན་བཀའ་དང་། གལ་སྲིད་ཁོང་ཚོ་
རྩིས་སྤྲོད་མ་བྱས་ན་ས་གནས་ལ་ཛ་དྲག་བཙན་
གནོན་གྱི་ལས་འགུལ་སྤེལ་རྒྱུའི་འཇིགས་སྐུལ་
བྱས་འདུག འོན་ཀྱང་སྒོ་ཤུལ་བློ་བཟང་ལགས་
སོགས་མི་མེད་ལུང་སྟོང་གི་རི་མགོ་སོགས་ལ་
བྲོས་བྱོལ་གབ་སྦས་བྱས་ཏེ་ལྟོགས་སྐོམ་གྲང་
སྡུག་གི་ངང་ནས་ཟླ་བ་མང་བོ་བསྐྱལ་ཏེ་བསྡད།
ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༠ ལོའི་ལོ་འགོ་ཞིག་ནས་སྒོ་ཤུལ་བློ་
བཟང་ལགས་ཀྱིས་འདི་ལྟར་ལོ་དང་ཟླ་བ་བསྟུད་
དེ་མི་མེད་ལུང་སྟོང་སོགས་སུ་གབ་སྡོད་བྱས་ན་
དོན་སྙིང་ཅི་ཡང་མི་འདུག དེ་ལས་བོད་མི་ས་ཡ་
དྲུག་གི་བདེ་སྡུག་དང་། བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆོས་
སྲིད་ལ་ཕན་ཅུང་ཟད་ཙམ་རེ་ཐོགས་སོང་ན། ང་
ལྟ་བུ་བཙོན་ཁང་དུ་སྡོད་དགོས་བྱུང་ན་ཡང་
འགྱོད་པ་མི་འདུག རང་ཉིད་གཅིག་པུ་མི་སུས་
ཀྱང་མི་མཐོང་ས་ཞིག་
ནས་ལྐོག་ཏུ་འཛིན་བཟུང་
བྱ་འགྲོ་བ་ལས་རྒྱ་ཆེའི་
མི་མང་གིས་མཐོང་ས་
ནས་བཟུང་སོང་ན་དགའ།
ཞེས་དབལ་བཎ་ཡུལ་ཚོ་
སོགས་སུ་མངོན་གསལ་
དུ་འགྲོ་སྡོད་གནང་། ཕྱི་
ལོ་ ༢༠༡༠ ཟླ་ ༦ ཚེས་
༢༩ ཉིན་རྨ་ཆུ་རྫོང་གི་

ཉེན་རྟོག་པས་སྒོ་ཤུལ་བློ་བཟང་ལགས་གནས་
ཚུལ་གཞན་ཞིག་ལ་ཁ་གཡར་ཏེ་འཛིན་བཟུང་
བྱས་ཏེ་ཟླ་བ་ལྔ་མ་ཟིན་ཙམ་ལ་རྨ་ཆུ་རྫོང་དུ་
བཀག་ཉར་གྱིས་གཅར་རྡུང་ཚ་འདྲི་ཚད་ལས་
བརྒལ་བ་བྱས་ཤིང་ཐ་ན་ཟས་དང་གཉིད་བཀག་
པ་དང་། ཟུག་གཟེར་གཏོང་བའི་དུག་ཁབ་བརྒྱབ་
པ་སོགས་མི་སྤྱོད་ལས་འདས་པའི་མནར་གཅོད་
བཏང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༠ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༢༦ ཉིན་
ཀན་ལྷོ་ཁུལ་འབྲིང་རིམ་མི་དམངས་ཁྲིམས་ཁང་
གིས་སྒོ་ཤུལ་བློ་བཟང་ལགས་ལ་ལོ་བཅུ་ཐམ་
པའི་ཁྲིམས་ཐག་བཅད་དེ་ལན་ཀྲུའུ་ནས་སྤྱི་ལེ་
བརྒྱ་ཡས་མས་ཤིག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཏེན་ཤན་གྲོང་
ཁྱེར་གྱི་བཙོན་ཁང་དུ་བཙོན་འཇུག་བྱས། བཙོན་
ཁང་དེ་ནས་ཀྱང་དགོས་ངེས་ཀྱི་སྨན་བཅོས་དང་
བཟའ་བཏུང་མ་སྤྲད་སྟབས། ནད་མནར་གྱིས་
ཁོང་གི་ཤ་སྐམ་ཞིང་ལུས་རུད་པར་གྱུར་པ་མ་
ཟད། སྔར་དུག་ཁབ་བརྒྱབ་པའི་རྐྱེན་གྱིས་
བཟོད་དུ་བྲལ་བའི་ཟུག་གཟེར་ཧ་ཅང་ཆེན་པོ་
ཡོད་ནའང་དེ་མུར་ལོ་གསུམ་ལྷག་ལ་སྨན་བཅོས་
སོགས་ཀྱི་ལྟ་སྐྱོང་གང་ཡང་མེད་པར་ལུས། ཕྱི་
ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༡༡ ནང་དུ་ཁོང་གི་གཟུགས་
པོའི་གནས་སྟངས་ཧ་ཅང་སྐྱོ་རུ་སོང་སྟེ་གསོན་
གནས་མི་ཐུབ་པའི་མཚམས་ལ་སླེབས་སྐབས་
བཙོན་ཁང་དུ་འདས་གྲོངས་སུ་སོང་བའི་ངན་
ཁག་ལས་གཡོལ་ཆེད་ཟླ་དེའི་ཚེས་ ༢༩ ཉིན་
ཕྱིར་རང་ཁྱིམ་དུ་བཏང་། དེ་ནས་ཁོང་གི་ནང་མི་
གཉེན་ཉེ་ཚོས་སྨན་བཅོས་དང་ཞབས་རིམ་གང་
ཐུབ་ཅི་ནུས་བྱས་ཀྱང་ཕན་ཐོགས་ཆེར་ཐོན་མི་
འདུག ཉེ་ལམ་ཁོང་གི་དབུགས་རྒྱུན་མ་ཆད་པའི་
ཟླ་གཅིག་ལྷག་གི་རིང་ལ་བཟའ་བཏུང་སོགས་ཅི་
ཡང་མ་སོང་སྟེ་ལྟོགས་སྐོམ་དང་ཟུག་གཟེར་དྲག་

པོ་མི་གཞན་གྱིས་མཐོང་ན་བལྟ་མི་བཟོད་པ་ལྟ་
བུའི་གསོན་སྡུག་མྱངས་འདུག སྐབས་རེར་ཁ་
ཅུང་ཟད་རེ་གྲག་ཐུབ་དུས་ཁོང་གིས་སྔར་བཞིན་
རང་གི་སེམས་ཀྱི་དམ་བཅའ་དང་ཡིད་ཆེས་ལ་
འགྱུར་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར། ངས་སྡུག་ཅི་
འདྲ་མྱངས་ན་ཡང་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་
དང་། བོད་མི་ས་ཡ་དྲུག་གི་དོན་ཡིན་པས་འགྱོད་
པ་སྤུ་རྩེ་ཙམ་ཡང་མེད་ཅེས་དང་། ཡང་ཐེངས་
གཅིག་ཁོང་གིས་གྲོགས་པོ་ཞིག་ལ་རང་ཉིད་པར་
ལེན་དུ་བཅུག་ནས་བཤད་དོན། ངའི་པར་འདི་རྒྱ་
གར་ལ་བསྐུར་ནས་༸རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱན་
ལམ་ལ་འབུལ་ཨེ་ཐུབ་ཞིག་ལྟོས། ལྷག་པར་ང་
ལྟ་བུའི་སྡུག་དང་མནར་གཅོད་ཀྱི་འོག་ན་གནས་
པའི་བཅོན་མ་དག་གི་བདེ་སྡུག་གི་གནས་སྟངས་
སྙན་ལ་འཇོག་ཨེ་ཐུབ་བལྟ་རོགས། འདི་ངའི་སྒེར་
དོན་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ནའང་འབྲོག་གླེན་ཉམ་ཆུང་
ནུས་མེད་ཅིག་གི་འཆི་ཁའི་རེ་བ་ཆུང་ཆུང་ཞིག་
ཡིན། ཞེས་བརྗོད་འདུག་ལ་སྐད་ཆའམ་ཁ་བརྡ་
འདི་དག་ཁོང་གི་མི་ཚེའི་ནང་གི་ཆེས་མཐའ་མའི་
རེ་བ་དང་ཁ་ཆེམས་ཡིན་འདུག གཞན་ཡང་ཕྱི་
ལོ་ ༢༠༡༤ ལོའི་ཟླ་ ༣ ཙེས་ ༡ ཉིན་ཁོང་
གིས་སྔར་བཙོན་ཁང་དུ་ཡོད་སྐབས་བྲིས་པའི་ཁ་
ཆེམས་ལྟ་བུའི་རྩོམ་ཡིག་༼འགྱོད་སེམས་མེད་
པའི་ཁྲིམས་པ།༽ཞེས་པ་ཡང་ཉམ་ཐག་པའི་རང་
གི་འདྲ་པར་གཤམ་ལ་འབྲི་འགོད་བྱས་ཏེ་གྲོགས་
པོ་ཁ་ཤས་ལ་སྤྲད་འདུག མཐར་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤
ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་གྱི་སྔ་བོ་ཆུ་ཚོད་གཅིག་
ཡས་མས་ཤིག་ལ་འདས་གྲོངས་སུ་གྱུར་འདུག་
ལ་ཕྱི་ཚེས་ ༢༦ ཉིན་ཕུང་པོ་ཞུགས་འབུལ་བྱ་རྒྱུ་
ཡིན་འདུགཚུལ་མཁོ་སྤྲོད་གནང་བ་ལྟར་ན། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤
ཟླ་ ༣ ཚེས་༡༣ ཉིན་སོག་རྫོང་ཁྲི་རྡོ་ཡུལ་ཚོའི་
དྲིལ་མདའ་དགོན་པའི་གྲྭ་རང་ལོ་ ༡༩ ཡིན་པ་
བློ་བཟང་དར་རྒྱས་ལགས་དང་། གྲྭ་རང་ལོ་ ༡༨
ཡིན་པ་ལུང་རྟོགས་རྒྱལ་མཚན་ལགས་གཉིས་
རྒྱ་གཞུང་གིས་འཛིན་བཟུང་བྱས་འདུག དེང་
སྐབས་ཆོ་འཕྲུལ་ཟླ་བ་ཡིན་པར་བརྟེན། གོང་
གསལ་གྲྭ་པ་གཉིས་དྲིལ་མདའ་དགོན་པའི་ནང་
བཀའ་འགྱུར་དག་སྒྲོག་གནང་མཁན་དག་གི་
གསོལ་ཆས་ཉོ་ཆ་རྒྱག་ཆེད་སོག་རྫོང་གི་ཅུང་
པ་ཡུལ་ཚོ་ལ་ཕྱིན་ནས་ཕྱིར་ཡོང་དུས་ཕྱི་པོ་
ཆགས་རྐྱེན། ཁོང་གཉིས་ལྕགས་ཟམ་ཟམ་ཁ་
རུ་“ལྕགས་རྩི་དམར་པོས་བོད་རང་བཙན་ཡིན་
”ཞེས་པའི་ཡི་གེ་འབྲི་མཁན་ཡིན་པའི་དོགས་
གཞིའི་འོག་རྒྱ་གཞུང་གིས་འཛིན་བཟུང་བྱས་
འདུག ཁོང་རྣམ་གཉིས་སོག་རྫོང་དུ་ཁྲིད་རྗེས་

གང་དུ་བཙོན་འཇུག་བཀག་ཉར་བྱས་མིན་ཤེས་
རྟོག་ཐུབ་ཀྱི་མེད་པ་རེད་འདུག བོད་ཚེས་བཅོ་
ལྔའི་ཉིན་དྲིལ་མདའ་དགོན་པའི་འདུ་ཁང་གི་ཕྱི་
ནང་གང་སར་དམག་ཆས་ཆ་ཚང་གྱོན་ནས་མེ་
མདའ་ཐོག་པའི་དམག་མིས་བསྐོར་ནས་གྲྭ་པ་
དེ་ཚོར་རང་དབང་འགྲོ་སྐྱོད་བྱེད་མ་བཅུག་པར་
བཟང་བཙོན་ལྟ་བུ་ཆགས་ཡོད་འདུག དེ་བཞིན་
ཕྱི་ཚེས་ ༡༤ ཉིན་ཁྲི་རུ་ཡུལ་ཚོ་གྲོང་ཚོ་གཉིས་
པའི་བསྟན་གཡང་གི་བུ་རང་ལོ་ ༡༨ ཡིན་པ་ཚེ་
རིང་བསམ་འཕེལ་ལགས་དང་། ནོར་བུ་དབང་
གྲགས་ཚང་གི་བུ་གྲགས་གཉིས་འཛིན་བཟུང་
བྱས་འདུག ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་ཁ་པར་བརྒྱུད་བོད་
ཀྱི་གཞས་པ་ཤེར་བསྟན་གྱི་གཞས་ཤིག་ཕན་
ཚུན་བསྐུར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིན་བཟུང་བྱས་
འདུག ཁོང་གཉིས་སོག་རྫོང་དུ་ཁྲིད་རྗེས་གང་དུ་
བཙོན་འཇུག་བཀག་ཉར་བྱས་མིན་ཤེས་རྟོགས་
ཐུབ་ཀྱི་མེད་པ་རེད་འདུག

བོད་ཟླ་ དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག པར་ངོས་གསུམ་པ། 1ཚེས་ 25 ཕྱི་ཟླ་ ༣ ཚེས་ 26

ཨིན་བོད་གཏན་འབེབས་བརྡ་ཆད།

ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་བརྡ་ཆད་གཏན་འབེབས་ཚན་པ་ནས།

བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་ལགས་འདས་གྲོངས་སུ་
གྱུར་འདུག
༄༅། །འདི་གར་ཁུངས་ལྡན་གནས་ཚུལ་
འབྱོར་དོན་ལྟར་ན། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༣
ཚེས་ ༡༦ ཉིན་རྔ་པ་ཀི་རྟི་དགོན་པའི་གྲྭ་བློ་
བཟང་དཔལ་ལྡན་ལགས་ཀྱིས་བོད་ནང་གི་སྔ་
དྲོའི་ཆུ་ཚོད་ ༡༡།༤༠ ཙམ་ལ་རྔ་བ་རྫོང་གི་
དཔའ་བོའི་སྲང་ལམ་དུ་རང་ལུས་མེར་སྲེག་

གནང་རྗེས་ཉིན་ལྔའི་རིང་འཆི་གསོན་གྱི་གནས་
སྟངས་གསལ་པོ་ཤེས་རྟོགས་མེད་པར་གྱུར་
ཡོད་ཀྱང་ཟླ་འདིའི་ཕྱི་ཚེས་ ༢༡ ཉིན་བོད་ནང་
གི་ཉིན་གུང་ཆུ་ཚོད་ ༡།༣༠ ཁོང་རྔ་བ་ཁུལ་གྱི་
ལྟེ་གནས་འབར་ཁམས་ཀྱི་དམག་མིའི་སྨན་ཁང་
ཞིག་ཏུ་འདས་གྲོངས་སུ་གྱུར་བའི་གནས་ཚུལ་
ཐོན་འདུག ཉེ་ལམ་ཁོང་གི་ནང་མི་འབར་ཁམས་

སུ་སྐུ་ཕུང་ལེན་པར་ཕྱིན་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་གཞུང་
གིས་སྐུ་ཕུང་ནང་མིར་རྩིས་སྤྲོད་མ་བྱས་པར་
མེར་སྲེག་བཏང་སྟེ་རུས་ཐལ་ཞིག་སྤྲད་ཡོད་
འདུགརང་ལོ་ ༢༣ ལ་སོན་པའི་གྲྭ་བློ་
བཟང་དཔལ་ལྡན་ལགས་ནི། རྔ་བ་རྫོང་རྨེའུ་
རུ་མ་ཡུལ་ཚོའི་རུ་ཆེན་གསུམ་པའི་ཨ་ཤེར་
ཚང་གི་ཡིན་པ་དང་། མ་མིང་ལ་ནམ་ཁོ་དང།
ཕ་གཡར་གྱི་མིང་ལ་ཤེས་རབ་ཞུ་བཞིན་ཡོད་
འདུག ཁོང་ཆུང་དུས་ནས་རྔ་བ་ཀིརྟི་དགོན་པར་
ཆོས་ཞུགས་བྱས་ཏེ་ད་ལྟ་འཛིན་གྲྭ་བསྡུས་ཆེན་
ལ་བསླེབས་ཡོད་འདུགརྒྱ་གཞུང་གིས་རྫོང་གི་ས་གནས་
གང་སར་དམག་མི་འགྲེམས་འཇོག་གིས་
དམ་བསྒྲགས་ཤུགས་ཆེ་བྱེད་མུས་ཡིན་པ་མ་
ཟད། དགོན་སྡེ་ཁག་ཏུ་ཉེན་རྟོག་པ་དང་དམག་
མི། དམིགས་བསལ་ཉེན་རྟོག་པ། སྤྱི་བདེ་ཉེན་
རྟོག་པ་སོགས་མངགས་གཏོང་གིས་དམིགས་
བསལ་དམ་བསྒྲགས་བྱེད་བཞིན་པ་དང་། ལྷག་
པར་ས་གནས་ཀྱི་བརྒྱུད་ལམ་ལ་སྟངས་འཛིན་
ནན་མོ་བྱེད་བཞིན་འདུག

affiliation

འབྲེལ་ཁོངས་ངོས་ལེན། སྲིད་དོན་ཚོགས་པའམ་སྒྲིག་འཛུགས་ཆེ་ཁག་ཏུ་ལྷན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲེལ་ལམ།
affluent society

འབྱོར་ལྡན་སྤྱི་ཚོགས།

གོ་རིམ་ལྡན་པའི་བཟོ་ལས་འཛུགས་སྐྲུན་དང༌། ཁེ་བཟང་ཐོབ་ཐབས་གཞན་
བརྒྱུད་ནས་མི་མང་གི་འཚོ་བའི་གནས་ཚད་མཐོན་པོར་སླེབས་ཟིན་པའི་མི་
སྡེ།
agreement

མཐུན་གྲོས། གྲོས་མཐུན།

རྒྱལ་ཁབ་བམ་གང་ཟག་ཕན་ཚུན་གནད་དོན་གང་རུང་ཐོག་གཉིས་མོས་
ཀྱིས་བཞག་པའི་གན་རྒྱ།

AIDS

གཉན་ནད་རེག་དུགམིའི་ལུས་ཟུངས་ཟད་པའི་གཉན་ནད་ (HIV) ལས་བྱུང་བའི་གཉན་རིམས་
སྲིན་འབུ་འཁྲུགས་པའི་ནད། དེས་ལུས་ཀྱི་ནད་རིགས་སྔོན་འགོག་གི་ནུས་
པ་ཉམས་པར་བྱེད་པས་སྲོག་ལ་ཉེན་ཚབས་ཆེ།

air pollution

མཁའ་རླུང་འབགས་བཙོགམིའི་བྱ་སྤྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་རླུང་ཁམས་ཆེན་པོའི་ནང་དུག་རླངས་དང༌།
འགྱེད་འཕྲོའི་རང་བཞིན་གྱི་རྫས་རླངས། གནོད་འཚེ་ཅན་གྱི་རྡུལ་ཕྲན་
སོགས་ཁྱབ་ཚུལ།
allergy

མི་འཕྲོད་པ།

ཁ་ཟས་དང༌། སྨན། ཐལ་རྡུལ་སོགས་མ་འཕྲོད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་པགས་པར་
དམར་སྐྲངས་ཆགས་པ། ཟ་འཕྲུག་ལང་བ། སྦྲིད་པ་རྒྱག་པ་སོགས་ཚོར་
སྐྱེན་པའི་སྐྱོན།
altitude sickness

ལ་དུགརྒྱ་མཚོའི་ངོས་ནས་ཕི་ཊི་བརྒྱད་སྟོང་བརྒལ་བའི་མཐོ་སར་འབྱུང་བའི་རྐྱེན་
གྱིས་དབུགས་མི་འདང་པ་དང་མགོ་ན་བ་ལྟ་བུའི་རླུང་ནད།
auction

རིན་སྡུར་ཚོང་སྒྱུར།

རྒྱུ་དངོས་ཤིག་ཉོ་འདོད་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གོང་ཚད་རིམ་སྤར་བྱས་ཏེ།
མཐའ་མར་རིན་འབབ་མཐོ་ཤོས་སྤྲོད་མི་དེར་ཚོང་སྒྱུར་བྱེད་ལུགས།
air hostess

གནམ་འགྲུལ་ཞལ་ཏ་མ།

གནམ་གྲུའི་ནང་འགྲུལ་པར་མགྲོན་བདག་གི་བསུ་བ་ཞབས་ཏོག་སྒྲུབ་མཁན་
བུད་མེད།
amendment

བསྐྱར་བཅོས། ཁྲིམས་དང་སྒྲིག་གཞི་ལྟ་བུར་ལུགས་མཐུན་གྱི་བསྒྱུར་བཅོས།
animal husbandry

སྒོ་ཕྱུགས་གསོ་སྐྱོང༌། རྟ་ལུག་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ཕྱུགས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྐྱེ་སྤེལ་བྱེད་པ།
anthrax

ཕྱུགས་ནད་གཉན་རིམས།

རྩྭ་གཟན་སྲོག་ཆགས་ཀྱི་ཁྲག་རྒྱུན་ནང་ནད་སྲིན་དབྱུ་གུའི་གཟུགས་ཅན་
ཞུགས་པའི་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བའི་གཉན་རིམས་ཚབས་ཆེན་ཞིགགློ་ནད་གོ་རྟོགས་ཀྱི་རྒྱུག་ཤར་འགྲན་བསྡུར་གོ་སྒྲིག་གནང་བ།

༄༅། །འདས་པའི་ལོ་ངོ་ ༥༠ ལྷག་ནས་བཟུང་
བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཁྲོད་གློ་ནད་
(TB)ནད་གཞི་འདི་བཞིན་སྤྱི་ཚོགས་འཕྲོད་
བསྟེན་ཐོག་འཕྲད་བཞིན་པའི་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་
ཞིག་ཆགས་ཡོད། དེ་ཡང་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་
སྤྱི་ཚོགས་ནང་གློ་ནད་གཞིའི་གྲངས་ཚད་མཐོ་
བོ་ཡོང་དགོས་དོན་ནི། ས་གནས་གཅིག་ཏུ་
མི་མང་པོ་མཉམ་སྡོད་བྱས་པ་དང། ས་གནས་
གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་ཕར་འགྲོ་ཚུར་འོང་ཧ་ཅང་

མང་པོ་བྱས་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་འགོས་སླ་བའི་
གློ་ནད་ཀྱི་ནད་པའི་གྲངས་ཚད་མཐོ་བོ་ཆགས་
བཞིན་ཡོད། སྤྱི་ཚོགས་ཁྲོད་གློ་ནད་ཀྱི་ནད་
གཞི་འདིའི་སྔོན་འགོག་སྐོར་སྤྱི་དང། ལྷག་པར་
གློ་ནད་རིམ་པ་གསུམ་པ་ MDR TB ཞེས་
པ་འདིའི་སྐོར་གཞོན་སྐྱེས་ཚོ་དང་དེ་བཞིན་
དགོན་པ་གྲྭ་ཚང་ཁག ཕྱོགས་མཚུངས་སློབ་གྲྭ་
བཅས་ཀྱི་ནང་གོ་རྟོགས་མང་ཙམ་སྤེལ་དགོས།
འདི་ལོའི་འཛམ་གླིང་གློ་ནད་ཉིན་མོ་སྲུང་བརྩི་ཞུ་

ཆེད་དང་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་འཕྲོད་བསྟེན་
ལས་ཁུངས་ནས་གློ་ནད་སྔོན་འགོག་གི་ལས་
གཞིའི་ནུས་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་ཆེད། འཕྲོད་
བསྟེན་ལས་ཁུངས་དང་། བདེ་ལེགས་སྨན་ཁང་།
བོད་མིའི་རྒྱལ་ཡོངས་ལུས་རྩལ་མཐུན་ཚོགས་
བཅས་མཉམ་རུབ་ཐོག ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༣

ཚེས་ ༢༣ རེས་གཟའ་ཉི་མའི་ཉིན་༼གློ་ནད་ཊི་
བྷི་རྒྱུག་ཤར་འགྲན་སྡུར།༽ ཞིག་མེག་གྷན་བོད་
ཁྱིམ་ཉིན་སློབ་ཏུ་གོ་སྒྲིག་ཞུས་ཡོད།

བོད་ཀྱི་སྨན་རྩིས་ཁང་དབུ་བརྙེས་ནས་མི་ལོ་ ༥༣ འཁོར་བའི་དུས་དྲན་མཛད་སྒོ་
སྲུང་བརྩི་ཞུས་པ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༢༣ ཉིན་
རྡ་ས་བཞུགས་སྒར་བོད་ཀྱི་སྨན་རྩིས་ཁང་གི་
མཐོ་སློབ་ཚོགས་ཁང་དུ་བོད་ཀྱི་སྨན་རྩིས་ཁང་
དབུ་བརྙེས་ནས་མི་ལོ་ ༥༣ འཁོར་བའི་དུས་
དྲན་སྲུང་བརྩིའི་མཛད་སྒོ་ཚོགས་སོང།
དེ་ཡང་གོང་ཚེས་ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོ་ཆུ་
ཚོད་ ༡༠།༢༥ སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་བོད་མིའི་སྒྲིག་
འཛུགས་ཀྱི་འཕྲོད་བསྟེན་བཀའ་བློན་ཚེ་རིང་
དབང་ཕྱུག་མཆོག་གིས་དབུས་ཆེས་མཐོའི་
ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་གི་ཁྲིམས་པ་ཞིབ་བ་ཆེ་ངག་
དབང་འཕེལ་རྒྱལ་མཆོག་དང་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་
གཞན་གཉིས་མཆོག འོས་བསྡུ་ལྷན་ཁང་གི་
འགན་འཛིན་འཇམ་དཔལ་ཆོས་བཟང་མཆོགལྷན་ཁང་ཁག་གི་དྲུང་ཆེ་རྣམ་པ། གཞུང་འབྲེལ་
མིན་པའི་ཚོགས་པ་ཁག་གི་སྐུ་ཚབ། སྨན་རྩིས་
ཁང་གི་འགན་འཛིན་གྱིས་གཙོས་ལས་བྱེད་
དང་སློབ་མ་བཅས་མི་ ༢༠༠ བརྒལ་བ་ཚོགས་
ཁང་ནང་ལྷན་འཛོམས་ཐོག་སྨན་རྩིས་ཁང་གི་
འགན་འཛིན་བོད་དྲུང་སྒྲུབ་བརྒྱུད་ཉི་མ་ལགས་
ནས་མཛད་རིམ་ངོ་སྤྲོད་ཀྱི་ཚང་མ་སྐུ་བཞེངས་
ཐོག་བོད་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་ཆེད་རང་
སྲོག་བློས་གཏོང་གནང་མཁན་རྒྱལ་གཅེས་པ་
འདས་གསོན་ཡོངས་ལ་གདུང་སེམས་མཉམ་
སྐྱེ་མཚོན་ཆེད་མྱ་ངན་གུས་འདུད་ཀྱི་ངག་
བཅད་སྐར་མ་གཅིག་ཞུས་གྲུབ་མཚམས་གཡུ་
ཐོག་གསོལ་འདེབས་གསུང་འདོན་དང་འབྲེལ་
གསོལ་ཇ་འབྲས་སིལ་ཕུལ་ཡོད། དེ་ནས་སྨན་
རྩིས་ཁང་གི་འགན་འཛིན་ཚེ་རིང་བཀྲ་ཤིས་
ལགས་ཀྱིས་ལས་བསྡོམས་ངོ་སྤྲོད་ཀྱི་གསུང་

བཤད་གནང་ཡོད། དེ་རིང་ནི་བོད་ཀྱི་སྨན་རྩིས་
ཁང་དབུ་བརྙེས་པའི་གལ་ཆེན་ཉིན་མོ་ཞིག་
ཆགས་ཡོད། དེ་རིང་འདིར་བྱ་དགའ་བཞེས་
མཁན་རྣམས་ནས་མི་ལོ་ཉི་ཤུ་དང་སུམ་ཅུ་ལྷག་
ཕྱག་ལས་གནང་ཡོད། ཁོང་རྣམ་པས་གཙོས་
སྨན་དང་རྩིས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་ཐོན་མཁན་སྨན་
པ་དང་རྩིས་པ་རྣམ་པ། སློབ་ཕྲུག ལས་བྱེད་
བཅས་ཚང་མར་དམིགས་བསལ་གྱི་འཚམས་
འདྲི་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། བོད་ཀྱི་སྨན་རྩིས་ཁང་དབུ་
བརྙེས་ནས་མི་ལོ་ ༥༣ འདིའི་ནང་གཙོ་བོ་སྤྱི་
ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་
གི་དགོངས་གཞི་གཞིར་བཟུང་མི་ཐོག་རྒན་པ་
རྣམས་ཀྱིས་སྐུ་ལས་བསྐྱོན་ཏེ་སྔར་མེད་གསར་
འཛུགས་ཐོག་ཡར་རྒྱས་གོང་སྤེལ་གཏོང་ཆེད་
ཕྱག་ལས་གནང་ཡོད། དེར་བརྟེན་མི་ཐོག་རྒན་
པ་རྣམས་ཀྱིས་གཙོས་ད་ལྟ་ཕྱག་ལས་གནང་
བཞིན་པའི་ལས་བྱེད་ཡོངས་ལ་བསྔགས་བརྗོད་
དང་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། བོད་མི་རྣམས་
བཙན་བྱོལ་དུ་འབྱོར་རྗེས་འཕྲོད་བསྟེན་ལས་
ཁུངས་འགོ་མ་བཙུགས་གོང་ང་ཚོའི་སྲོལ་རྒྱུན་
བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པ་འདི་གལ་ཆེར་བརྩིས་
ཏེ་དང་པོ་དབུ་འཛུགས་གནང་ཡོད། སྨན་རྩིས་
ཁང་གི་འགན་འཛིན་གྱིས་གོང་དུ་གསུངས་
པ་ལྟར། བོད་ཀྱི་སྨན་རྩིས་ཁང་འདི་ཐོག་མར་
འཛུགས་སྐབས་༸གོང་ས་མཆོག་གིས་ད་ལྟ་
ང་ཚོ་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་སྟེང་ཡོད། མ་
འོངས་པར་ལོ་ཉི་ཤུ་སུམ་ཅུའི་རྗེས་འཛིམ་གླིང་
ནང་བོད་ཀྱི་སྨན་རྩིས་ཁང་འདི་འབུར་དུ་འཐོན་
ཐུབ་རྒྱུ་དང་། བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལམ་

ནས་མང་ཚོགས་ཀྱི་འཕྲོད་བསྟེན་དང་གང་ཅིར་
ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཞིག་བསྒྲུབ་ཐུབ་རྒྱུ་ཡིན་
པ་གསལ་པོ་ཆགས་ཀྱི་རེད། ཅེས་བཀའ་སློབ་
ཕེབས་པ་བཞིན་ད་ལྟ་དངོས་སུ་དེ་ལྟར་ཆགས་
ཡོད་པ་རེད་ཅེས་ཞུ་འདོད་བྱུང་། འོན་ཀྱང་ཡར་
རྒྱས་ལ་མཐའ་མེད་པར་བརྟེན་ད་དུང་ཡང་ཡར་
རྒྱས་གཏོང་རྒྱུ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད་སྙམ་
གྱི་འདུག བོད་ཀྱི་སྨན་རྩིས་ཁང་གི་ངོས་ནས་
ཉམ་ཐག་དང་། ལས་བྱེད། ཆབ་སྲིད་བཙོན་
ཟུར། སློབ་ཕྲུག རྒན་འཁོགས་ལོ ༦༥ ཡན་
སོགས་ལ་སྨན་སྦྱིན་གནང་རྒྱུ་སོགས་འགྲོ་
གྲོན་ཕོན་ཆེ་ཞིག་བཏང་དང་གཏོང་མུས་བརྒྱུད་
མང་ཚོགས་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཞིག་སྒྲུབ་
བཞིན་ཡོད་པ་རྣམས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་
དང་འཕྲོད་བསྟེན་ལས་ཁུངས་ནས་ངོས་འཛིན་
གྱིས་བསྔགས་བརྗོད་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། དེ་བཞིན་
བོད་ཀྱི་སྨན་རྩིས་ཁང་གི་ཡོང་འབབ་ནས་བོད་
མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ལ་ལོ་ལྟར་སྒོར་ས་ཡ་དྲུག་
ནས་བརྒྱད་བར་གནང་བཞིན་ཡོད་པར་ཡང་
བསྔགས་བརྗོད་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། འཕྲོད་བསྟེན་ལས་
ཁུངས་ཀྱིས་སྨན་བཅོས་ལྟ་སྐྱོང་གི་ལས་གཞི་
གལ་ཆེ་ཞིག་འགོ་བཙུགས་ཡོད་པའི་ནང་མཉམ་
ཞུགས་གནང་མཁན་གང་མང་ཡོང་ཆེད། སྨན་
རྩིས་ཁང་ལ་འབོད་སྐུལ་ཞུས་པ་ལྟར་ལས་གཞི་
འདིའི་ནང་འཛུལ་ཞུགས་གནང་མཁན་ཚོར་
བོད་སྨན་ཐོག་བརྒྱ་ཆ་བཅུ་ཆག་ཡང་གནང་
རྒྱུའི་དགོངས་བཞེས་གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་
ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ཞེས་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད།།

ཨ་མ་རྗེ་བཙུན་པདྨ་མཆོག་ལ་གཟེངས་རྟགས་ཕུལ།
༄༅། ། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༢༣
ཉིན་སྐུའི་གཅུང་མོ་བཀའ་ཟུར་ཨ་མ་རྗེ་བཅུན་
པདྨ་ལགས་ཀྱིས་མཛད་
རྗེས་ལ་ཆེས་བསྟོད་ཀྱི་
བུད་མེད་ཁྱད་འཕགས་ཀྱི་
གཟེངས་རྟགས་(Great
Woman Award)འབུལ་

བཞེས་གནང་ཡོད་འདུགདེ་ཡང་རྒྱ་
གར་ནང་ Bedi ཞེས་
པའི་འཐེབ་རྩ་ཁང་ནས་འདས་པའི་ལོ་ངོ་བཅུ་
གཉིས་ནས་ལོ་ལྟར་རྒྱ་གར་ནང་གི་ཕུལ་བྱུང་
སྤྱི་ཚོགས་ཞབས་ཞུ་བ་དང་། སྒྱུ་རྩལ་བ། ཤེས་
ཡོན་སོགས་ཀྱི་ཐད་ནས་གཟེངས་སུ་ཐོན་
པའི་རླབས་ཆེན་གྱི་མཛད་རྗེས་ཅན་གྱི་བུད་
མེད་ཁག་གཅིག་ལ་བུད་མེད་ཁྱད་འཕགས་ཀྱི་
གཟེངས་རྟགས་ (Great Woman Award)
ཞེས་པའི་གཟེངས་རྟགས་འབུལ་ལམ་ཞུ་བཞིན་

ཡོད་པ་ལྟར། འདི་ལོ་གཟེངས་རྟགས་འབུལ་
ཐེངས་ ༡༣ དེ་བཞིན་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༣

ཚེས་ ༢༣ རེས་གཟའ་ཉི་མ་ཉིན་རྒྱ་གར་ཨན་
རྡ་ར་པར་དེཤ་མངའ་སྡེའི་རྒྱལ་ས་ཧེ་རྡར་སྦ་ཏི་
ནང་གོ་སྒྲིག་ཞུས་ཏེ་བཀའ་ཟུར་ཨ་མ་རྗེ་བཅུན་
པདྨ་ལགས་དང་། རྒྱ་གར་ནང་གི་བུད་མེད་
མཛད་རྗེས་ཅན་བཅུ་གཅིག་ལ་ཆེས་བསྟོད་ཀྱི་
གཟེངས་རྟགས་འདི་འབུལ་ཡོད་འདུགསྐབས་དེར་བཀའ་ཟུར་ཨ་མ་རྗེ་
བཅུན་པདྨ་ལགས་ཀྱིས་ཐེངས་འདིའི་ (Gold-

en Scroll Award) ཞེས་པའི་གཟེངས་
རྟགས་འདི་བཞིན་བོད་དོན་ཐབས་རྩོད་གནང་
མཁན་ཡོངས་ཀྱི་ཚབ་གནང་སྟེ་
བཞེས་ཡོད་སྐོར་གསུངས་འདུགབཀའ་ཟུར་ཨ་མ་རྗེ་བཅུན་པདྨ་
ལགས་ཀྱིས་བོད་ཕྲུག་གི་ཤེས་
ཡོན་དང་། སྤྱི་ཚོགས་བདེ་དོན་
ཆེད་སྐུལ་ངལ་འཛེམས་མེད་སྐྱོན་
བཞིན་ཡོད་པར་བརྟེན་ཐེངས་འདིའི་
གཟེངས་རྟགས་ཙམ་མ་ཟད། ཕྱི་ལོ་
༢༠༠༨ ལོར་རྒྱ་གར་གྱི་སྙན་གྲགས་ཡོད་པའི་
(Bharat Jyoti Award) གཟེངས་རྟགས་
དང་། ལྷག་པར་དུ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༦ ལོར་ཡོ་རོབ་
ཨི་ཊ་ལིའི་ནང་ (World Children Hon-
ourary Award) ཞེས་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཆེས་
བསྟོད་ཀྱི་གཟེངས་རྟགས་སོགས་ཀྱང་འབུལ་
བཞེས་གནང་ཡོད

པར་ངོས་བཞི་པ། དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག བོད་ཟླ་ 1ཚེས་ 25 ཕྱི་ཟླ་ ༣ ཚེས་ 26

སྐབས་བཅོ་ལྔ་པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་བདུན་པའི་ཐོག་བདེ་སྲུང་བཀའ་བློན་མཆོག་གིས་དོལ་རྒྱལ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐོར་གསུངས་པ།
༄༅། །གཞུང་འབྲེལ་གྲོས་ཆོད་གྲོས་འཆར་
ཡིག་ཆ་ཨང་ ༢༢ ཐོག་བགྲོ་གླེང་ཧ་ལམ་དེ་རིང་
ཉིན་ཧྲིལ་པོ་གནང་བར་བཀུར་འོས་སྤྱི་འཐུས་
ཕལ་ཆེ་བས་ཆ་ཤས་བཞེས་ནས་ཐུགས་ཚོར་
ཤུགས་ཆེན་པོས་དགོངས་འཆར་དང་། བཀའ་
སློབ། རེ་འདུན། གཞེན་བསྐུལ་མང་པོ་ཞེ་དྲག་
གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ལྷག་པར་
དུ་བདེ་སྲུང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་དོན་དང་འབྲེལ་
བ་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་སྐུ་ཕྱྭའི་ཐོག་ལ་དེ་བས་ཀྱང་
ཚོར་ཤུགས་ཆེན་པོས་དགོངས་འཆར་དང།
གཞེན་བསྐུལ་མང་པོ་གནང་བ་ཁག་གང་ཐུབ་
ཀྱིས་བརྗེད་ཐོ་བརྒྱབ་ཡོད། འོན་ཀྱང་འདིའི་ཐོག་
དམིགས་བསལ་བྱེད་འཆར་དེ་འདྲ་ཡོད་ཅེས་ཞུ་
རྒྱུ་མེད་ཅེས་སྙན་སེང་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།
སྤྱི་ཡོངས་ནས་དོལ་རྒྱལ་གྱི་གནས་
ཚུལ་ནི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་བཀུར་འོས་སྤྱི་འཐུས་
རྣམ་པས་མཁྱེན་གསལ་ལྟར་ལགས་ཀྱང་། གྲོས་
ཚོགས་འདི་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཐོག བར་སྐབས་
བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་བརྒྱུད་ལམ་འདིར་
ཐུགས་སྣང་ཆེན་པོ་གནང་མཁན་མང་པོ་ཡོད་པའི་
ཆ་ནས་དོན་ཚན་གཅིག་གཉིས་ཐོག་གསལ་པོ་
ཡོང་ཆེད་གསལ་བཤད་དང་སྦྲགས་ནས་ཞུ་རྒྱུར་
འབད་བརྩོན་ཞུ་གི་ཡིན།
བཀུར་འོས་སྤྱི་འཐུས་མང་པོས་དོལ་
རྒྱལ་གྱི་རྒྱབ་ལྗོངས་ལོ་རྒྱུས་དང་། ངོ་བོ་གང་
ཡིན་གསལ་པོ་གསུངས་སོང་བས་ཞུ་གི་མིན། ཕྱི་
ལོ་ ༡༩༩༦ ནས་༸སྐྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེས་
དོལ་རྒྱལ་སྐོར་ལ་བཀའ་སློབ་གསལ་པོ་དང་།
གསལ་ཅན་གནང་ཡོད་ཀྱང་བཀག་འགོག་གནང་
མེད། དེའི་ཐོག་ལ་དམ་བསྒྲགས་གནང་བ་རེད།
གོང་དུ་གྲོས་ཚོགས་ནང་བཀའ་གནང་མཁན་བྱུང་
བ་ལྟར་རྣམ་པ་ཚོས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༦ ལོ་ནས་གང་
བྱུང་བ་མཁྱེན་གསལ་ལྟར་རེད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༦
ནང་གནས་ཚུལ་དེ་དག་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ལ་
གྲོས་ཆོད་གཉིས་བཞག་གནང་འདུག
༸སྐྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་
གིས་དཔྱིད་ཆོས་གནང་སྐབས་དོལ་རྒྱལ་སྐོར་
ལ་བཀའ་སློབ་གནང་བའི་རྗེས་སུ་དོལ་རྒྱལ་
རྗེས་འབྲང་བས་ལྡི་ལིར་ལྷ་མི་སྲུང་སྐྱོབ་ཚོགས་
པ་ཞེས་པའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཤིག་དེབ་སྐྱེལ་བྱས་
ནས་བཙུགས་པ་མ་ཟད། གཞིས་ཆགས་ཁག་
དང། དགོན་པ། སྒྲིག་འཛུགས། མི་སྒེར་མང་པོར་
སྡིགས་ར་དང་། འཇིགས་སྐུལ་སྣ་ཚོགས་བྱས་པ་
རེད། ལྷག་པར་དུ་ད་ལྟ་ངས་དྲན་ཚོད་ལ་གཞིགས་
ན་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༦ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༢༧ ཉིན་བྱང་རྩེ་
གྲྭ་ཚང་གི་རྩ་ཁང་ལ་མེ་བརྒྱབ་པ་དང་། བྱང་རྩེ་གྲྭ་
ཚང་གི་མཁན་ཟུར་རྒན་དབང་དགའ་མཆོག་ལ་
ས་སྣུམ་གཤོས་ནས་མེར་སྲེག་གཏོང་རྒྱུའི་འབད་
རྩོལ་བྱས་ཡོད་པ་དོ་བདག་གིས་གསལ་པོ་བཀའ་
གནང་བ་ཚང་མས་བརྙན་འཕྲིན་ནང་ལ་མཇལ་རྒྱུ་
ཡོད།
དེ་ནས་ཟླ་བ་གཉིས་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་ཕྱི་ལོ་
༡༩༩༦ ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༣ ཉིན་ར་ཇ་པུར་ (Ra-
jpur) ས་གནས་སུ་བཙན་བྱོལ་གཞུང་གི་
བཀའ་ཟུར་ཀུན་བདེ་གླིང་འོད་ཟེར་རྒྱལ་མཚན་
གྱི་གཟིམ་ཤག་ནང་མི་སླེབས་པ་དང་། སྐུ་ངོ་ཁོང་
ལ་གྲི་རྒྱབ་སྟེ་སྨན་ཁང་ལ་ཕེབས་དགོས་པའི་

གནས་ཚུལ་བྱུང་ཡོད། དེའི་སྐོར་སྐུ་ངོ་ཀུན་
བདེ་གླིང་ཞིང་གཤེགས་དམ་པ་ཁོང་ལ་བཅའ་
འདྲི་ཞུས་པ་ཞིག་གི་ནང་མི་དེ་དག་གང་ནས་
ཡོང་བ་དང་། རྒྱུ་མཚན་ག་རེའི་ཆེད་དུ་ཡོང་
བ་གསལ་པོ་བཀའ་གནང་ཡོད་པ་ད་ལྟ་བརྙན་
འཕྲིན་ནང་མཇལ་རྒྱུ་ཡོད།
ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ ཟླ་ ༢ ནང་དྷ་རམ་
ས་ལར་མཚན་ཉིད་སློབ་དཔོན་གཙོས་པའི་
མི་གཉིས་བཀྲོངས་པ་རེད། དེའི་སྐོར་དེ་རིང་
ཞོགས་པ་གྲོས་ཚོགས་འདིའི་ནང་ལ་གསལ་
པོ་བྱས་ནས་བཀའ་གནང་མཁན་བྱུང་སོང་
ལ། སྐབས་དེ་དུས་ས་གནས་སྐོར་སྲུང་སྤྱི་
ཁྱབ་པས་པས་ལྡི་ལི་ནས་ཡོང་བའི་མི་ཡིན་
པ་བརྙན་འཕྲིན་ནང་ལ་གསལ་པོ་གསུངས་པ་
དང་། བརྒྱུད་ལམ་ཁག་ནང་གསལ་པོ་བཟོས་
ཡོད། དོ་བདག་གིས་གང་གསུང་པ་བརྒྱུད་
ལམ་ཁག་ནས་མཇལ་རྒྱུ་ཡོད་པས་ངེས་
པར་དུ་ཐུགས་སྣང་གནང་རོགས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།
གནས་ཚུལ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་མི་གཉིས་ལ་
རྒྱལ་སྤྱིའི་ཉེན་སྲུང་ངམ་ Interpolདཔལ་
ལྡན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག ཨིན་ཇིའི་ནང་ལ་ཞུ་
ཆོག་པ་ཞུ། Red Corner notice གཏོང་
རྒྱུའི་ལམ་ལུགས་ཡོད་པ་ལྟར་དེ་འདྲ་བཏང་
བ་ད་ལྟ་ཡིན་ནའང་འབྲེལ་ཡོད་དྲ་རྒྱའི་ནང་ལ་
ཡོད་རེད། རྒྱུ་མཚན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་
བཙན་བྱོལ་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱིས་དོལ་རྒྱལ་
ཚོགས་པས་བྱས་པ་རེད་ཅེས་ཁུངས་མེད་ཀྱི་
གནས་ཚུལ་ཞུ་གི་མེད་པ་གསལ་པོ་ཆགས་
ཡོད། ས་གནས་ས་ཐོག་གི་ཁྲིམས་དང་། བདེ་
འཇགས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ལས་བྱེད་ཀྱི་
བཀའ་གནང་བ། རྒྱ་གར་གཞུང་བརྒྱུད་ནས་
རྒྱལ་སྤྱིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ནང་ལ་སྙན་སེང་
ཞུས་ཏེ་བརྡ་ཐོ་བཏང་བ་སོགས་ཚང་མ་ཁུངས་
ཐུབ་དང་། ཁྲིམས་མཐུན། བདེན་པ་ཆགས་
ཡོད། ངས་སྐྱོན་འཛུགས་བྱེད་ཀྱི་མེད། དངོས་
ཡོད་གང་བྱུང་བ་རྣམས་གསལ་པོ་ཞུ་གི་ཡོད།
ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༠ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་མོན་
གྷོ་ས་གནས་སུ་གནས་ཚུལ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་
པ་ནི། དོལ་རྒྱལ་ཚོགས་པའི་ཚོགས་འདུ་
ཞིག་མོན་གྷོ་ས་གནས་སུ་ཚོགས་རྒྱུ་ཡིན་
པ་མི་མང་གིས་ཤེས་ནས་ཚོགས་འདུ་དེ་
འདྲ་མ་འཚོགས་རོགས་ཞེས་ས་གནས་མི་
མང་དགའ་ལྡན་ཤར་རྩེའི་རྡོ་ཁང་ཁང་ཚན་
གྱི་སྒོ་འགྲམ་ལ་ཕྱིན་ནས་ཞུ་གཏུགས་བྱེད་
སྐབས་ཁང་པའི་ཐོག་ཁ་ནས་རྡོ་དང་། ས་
ཕག་བསགས་ཡོད་པ་དེ་དག་མང་ཚོགས་ལ་
གཞུས་ཏེ་མི་མང་པོར་རྨས་སྐྱོན་བཏང་ཡོད་
པས་སྨན་ཁང་ལ་འགྲོ་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་
བྱུང་ཡོད། དེ་དག་ཚང་མ་བརྙན་པར་ལམ་
ནས་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད།
དེའི་རྗེས་སུ་སེ་རར་གནས་ཚུལ་
དེ་དང་འདྲ་བ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་པ་ནི་སེ་ར་སྤོམ་
པོ་རའི་ནང་ལ་དོལ་རྒྱལ་ཚོགས་པའི་ཚོགས་
འདུ་འཚོགས་ཀྱི་ཡོད་སྐོར་མི་མང་གིས་ཤེས་
ཏེ་མི་མང་ཞུ་གཏུགས་བྱེད་པར་འགྲོ་བའི་
སྐབས་སུ་ལམ་བར་ནས་ཉེས་རྡུང་བཏང་ཡོད།
ཧ་ལམ་སྐྱེ་དམན་སྦྲུམ་མ་དེ་འདྲ་ལ་ཡང་ཉེས་

རྡུང་བཏང་འདུག དེ་དག་ཡིག་ཆའི་ཐོག་ལ་
གསལ་གྱི་མེད།
དེ་དང་འདྲ་བ་སེ་ར་སྨད་ཀྱི་དགེ་
རྒན་ཞིག་གིས་དོལ་རྒྱལ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་
པའི་གནས་ཚུལ་གཅིག་སེ་རའི་སློབ་གྲྭའི་ནང་
ལ་སློབ་འཁྲིད་གནང་བའི་སྐབས་སུ་དཔེ་མཚོན་
དང་སྦྲགས་ནས་བཀའ་སློབ་གནང་བར་དོལ་
ཚོགས་ཀྱི་དེ་འདོད་པར་མ་ཕྱིན་པར་བརྟེན་ཁོང་
ལ་ཉེས་རྡུང་བཏང་ཡོད། དེ་དང་དེ་འདྲ་བའི་
ལྡི་ལིར་ཡར་འགྲོ་མར་འགྲོ་བྱེད་མཁན་མོན་
གྷོ་ས་གནས་རང་བདེན་ཚོགས་ཆུང་གི་རྒྱུན་
རིང་པོ་ཕྱག་ལས་གནང་མཁན་བྱང་རྩེའི་དགེ་
བཤེས་གཅིག་ལ་ཉེས་བརྡུངས་བཏང་བ་དང།
སེ་ར་བྱེས་ཀྱི་ངོ་སྤྲོད་ལག་འཁྱེར་དང་། སློབ་
ཡོན་འགན་འཁྱེར་མཁན་གཅིག་ལ་ཡང་ཉེས་
བརྡུངས་ཚད་མེད་བཏང་བ་སོགས་ངས་བྱུང་
རིམ་ཁག་ཞུ་གི་ཡོད་རེད།
དེའི་རྗེས་སུ་སྦེལ་ཀོབ་ལ་ཕྱི་ཟླ་ ༡༠
ཚེས་ ༡༩ ཉིན་བདེ་སྐྱིད་སླར་གསོའི་གཞིས་
འགོའི་ལས་ཤག་གི་ཐོག་བརྟོལ་ནས་གཞིས་
འགོར་ཉེས་རྡུང་བཏང་བས་མ་ཚད། ཁོ་རང་གི་
བཟའ་ཟླ་ཡང་ཉེས་རྡུང་ཞེ་དྲག་བཏང་ཡོད། དེ་
དག་ཚང་མ་ས་གནས་ཀྱི་བརྒྱུད་ལམ་ནང་ལ་
ཡང་ཐོན་ཡོད་རེད་ལ། ས་གནས་ཀྱི་ཞིབ་འཇུག་
ཚོགས་པས་གསལ་པོ་བྱས་ནས་བཤད་པའི་
གནས་ཚུལ་རེད། དེ་དག་ངས་དྲན་གསོ་ཙམ་
ཞིག་ཞུ་གི་ཡོད།
དེ་མིན་གྱི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཏན་
ཏན་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། དཔེ་མཚོན་ཆུང་ཆུང་ཞིག་
ཞུས་པ་ཡིན་ན། དྷ་རམ་ས་ལར་མཚན་ཉིད་རྒན་
ལགས་བཀྲོངས་པའི་རྗེས་སུ་སྦེལ་ཀོབ་ནས་
ཡི་གེ་ཞིག་བསྐུར་འབྱོར་བྱུང་བའི་ནང་། ཁྱེད་
རང་ཚོར་ལོ་གསར་ལ་ཤ་ཁོག་གསུམ་ཕུལ་
ཡོད། ཞིམ་པོ་བྱུང་ངམ། ཡག་པོ་མ་བྱས་ན་ད་
དུང་རག་གི་རེད། ད་དུང་ཤ་ཁོག་གཏོང་གི་ཡིན།
ཞེས་༸སྐྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེའི་མཚན་ཐོག་
ལ་འབྱོར་བའི་སྡིགས་རའི་ཡི་གེ་རེད།
རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་དོལ་རྒྱལ་
གནས་ཚུལ་གྱི་ཐོག་ནས་༸སྐྱབས་མགོན་རིན་
པོ་ཆེའི་སྐུ་ཕྱྭའི་ཐོག་ལ་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་ཡོད་
པ་མཁྱེན་གྱི་ཡོད་རེད། དེ་དང་འདྲ་བར་སྒྲིག་
འཛུགས་ཀྱི་འགན་འཁྱེར་མཁན་བཀའ་བློན་བྱེ་
བྲག་པའི་མིང་ཐོག་ལ་སྡིགས་རའི་ཡི་གེ་འབྱོར་
བ་དང་། ཉེན་བརྡ་བཏང་བ། རྗེས་དེད་བཏང་བའི་
གནས་ཚུལ་རིམ་པ་བྱུང་ཡོད།
དེ་དག་ཚང་མ་ཞུ་མི་དགོས་པའི་
ཐོག་ནས་དོལ་རྒྱལ་རང་གི་རང་བཞིན་ངོ་བོ་
འཚེ་བ་ཅན་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ལས་ཀ་བྱེད་
སྟངས་ཀྱང་དེའི་ཐོག་ཕྱིན་ཡོད་པ་ནི་ང་ཚོ་ཚང་
མས་མཐོང་བ་དང་། ཐོས་པ། ཤེས་པ་རྣམས་
རེད། སྐབས་དེ་དུས་ནས་བོད་གཞུང་ལ་བསྙོན་
འཛུགས་མང་པོ་ཞིག་བྱས་ཡོད་ལ་ད་ལྟ་ཡིན་
ནའང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གོང་དུ་བཀུར་འོས་སྤྱི་
འཐུས་ཁ་ཤས་ཀྱིས་བཀའ་གནང་སོང་ལ། ཁ་
ཤས་ཀྱིས་ས་གནས་ས་ཐོག་ལ་ཡོད་པའི་ཆ་
ནས་གནད་དུ་སྨིན་པའི་གསལ་བཤད་ཀྱང་
གནང་སོང་བས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་འདུག་ཟེར་
གྱི་ཡོད་རེད། དབྱེ་འབྱེད་ག་རེ་ཐོག་ལ་བྱས་
ཡོད་དམ། ཆོས་དད་རང་དབང་མི་འདུག་ཅེས་
བཤད་ཀྱི་ཡོད། ཆོས་དད་རེད་དམ། རང་དབང་
དང་འབྲེལ་བ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་དམ། དོལ་རྒྱལ་
སྟེན་མཁན་གྱི་ཕྲུ་གུ་ཡིན་ན་སློབ་གྲྭ་ནས་ཕྱིར་
འབུད་བྱེད་ཀྱི་འདུག་ཟེར་བ་དང་། ལས་བྱེད་
ནང་ནས་ཕྱིར་འབུད་བྱེད་ཀྱི་འདུག་ཟེར་བ།
དོལ་རྒྱལ་སྟེན་མཁན་ཡིན་ན་འཕྲོད་བསྟེན་བལྟ་
སྐྱོང་དྲང་པོ་མ་བྱས་པ་དང་། བལྟ་སྐྱོང་བྱེད་ཀྱི་
མི་འདུག་ཟེར་བ་སོགས་བཤད་ཡོདལ། ཉེ་ལམ་
ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལོ་མཇུག་ལ་མོན་གྷོ་ས་གནས་
སུ་ཡོད་པའི་ཁྲི་བྱང་བླ་བྲང་ནང་གི་ཆོས་མཛད་
ལགས་ལ་གནས་ཚུལ་གཅིག་བྱུང་འདུག དེ་
ཡང་༸སྐྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་དང་བོད་གཞུང་
གིས་བཟོས་པ་རེད་ཅེས་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཤུགས་
ལྡན་ཚོགས་པ་ཡིན་ཟེར་མཁན་ཚོས་དྲ་རྒྱའི་
ནང་ལ་སྐྱོན་འཛུགས་བྱས་འདུགདཔལ་ལྡན་ཚོགས་གཙོ་མཆོགངས་བརྒྱུད་ལམ་འདིའི་ཐོག་གོ་སྐབས་བླངས་
ནས་དུས་ཚོད་ཅུང་ཟད་འགོར་ནའང་དེའི་ཐོག་
ལ་གཞུང་ཕྱོགས་ནས་ག་རེ་གནང་ཡོད་པ་
གསལ་པོ་ཞུ་ན་བསམ་བྱུང་། ཆ་ཚང་བ་ཞུ་ཐུབ་
ཀྱི་ཡོད་མེད་མི་ཤེས།
སློབ་གྲྭ་ནས་ཕྱིར་འབུད་གཏོང་གི་
འདུག་ཟེར་བའི་གནས་ཚུལ་དེ་ལ་གཞི་རྩ་རྩ་བ་
ཉིད་ནས་མེད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༦ ནས་དོལ་རྒྱལ་
གནས་ཚུལ་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ། སྐབས་དེའི་
ལྷ་མི་སྲུང་སྐྱོབ་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་འཇམ་
དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྲུ་གུ་གཉིས་དྷ་ཤོད་བོད་
ཁྱིམ་སློབ་གྲྭའི་ནང་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་བཞིན་པ་
རེད། སུ་གཅིག་གིས་རྒྱུགས་ཞེས་བརྗོད་མེད་
ལ། ཕྱིར་འབུད་ཡང་བྱས་མེད། ལོ་གཉིས་ཀྱི་
རྗེས་སུ་དོ་བདག་ཕ་མ་སླེབས་ནས་དགོངས་
པ་ཞུས་ནས་འཁྲིད་ཕྱིན་པ་རེད། ཕ་མས་ཕྲུ་གུ་
སློབ་གྲྭ་ནས་དགོངས་པ་ཞུས་པ་དེ་ནི་ཕ་མའི་
རང་དབང་རེད། ཕྲུ་གུ་འགྲོ་མཁན་དེ་ནི་ཕྲུ་གུ་
རང་ཡིན་པས་བསམ་བློའི་ནང་གང་ཡང་ཡོད་
ཀྱི་མ་རེད། སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱིས་གནོན་ཤུགས་
སྤྲད་ནས་ཕྱིར་འབུད་བྱས་པ་གང་ཡང་མ་རེད།
གཅིག་བྱས་ན་བོད་ཕྲུག་ཁྱིམ་སྡེ་དང་སློབ་གྲྭ་ཁ་
ཤས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ཐད་ཀའི་འཛིན་
སྐྱོང་འོག་ལ་ཡོད་པར་སོང་ཁོ་རང་ཚོས་བཟོས་
པ་རེད་ཅེས་བཀའ་གནང་མདོག་ཁ་པོ་རེད།
བོད་ཕྲུག་ཁྱིམ་སྡེ་དང་། མ་སུ་རི་བོད་ཁྱིམ། རྒྱ་
གར་གཞུང་ནས་འཛིན་སྐྱོང་གནང་བའི་བོད་
སློབ་འཛིན་ཚོགས་ཀྱི་སློབ་གྲྭ་ཁག་ཚང་མས་
ཡིག་ཐོག་ནས་གསལ་པོ་བཟོས་ཡོད། དོལ་
རྒྱལ་སྟེན་མཁན་གྱི་ཕྲུ་གུ་ང་ཚོའི་སློབ་གྲྭ་ནས་
ད་ལྟ་བར་དུ་ཕྱིར་འབུད་བྱས་པ་གཅིག་ཀྱང་
མེད་ཅེས་གསལ་པོ་བཟོས་ཡོད། དེ་དག་ཚང་
མ་རྣམ་པ་ཚོས་གཟིགས་ཀྱི་ཡིན་ན་ཕྱི་དྲིལ་
ལས་ཁུངས་དང་། ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་
གནས་ཚུལ་བདེན་པའི་གསལ་བཤད་ཀྱི་དེབ་
དེ་འདྲ་བཏོན་ཡོད་ཀྱང་དེང་སྐབས་གཅིག་བྱས་
ན་དཀོན་པོ་ཆགས་ཡོད་ངེས་པས་ཐུགས་སྣང་
བྱུང་མེད་ངེས། དེ་ཚོའི་ནང་ཡི་གེ་ཁྲ་ལེམ་མེར་

གསལ་ཡོད་པས་ངེས་པར་དུ་གཟིགས་རོགས།
དེ་བཞིན་ཆོས་སྒར་ཁག་ལ་གཏོང་རྒྱུར་དབྱེ་
འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་འདུག་ཟེར་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། དཔེ་
མཚོན་གསལ་པོ་ཞུ་ན། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༧ ལ་བོད་
ནས་ཕྲུ་གུ་ལོ་གཞོན་བཅུ་དྲུག་དྷ་རམ་ས་ལར་
འབྱོར་བ་རེད། ཕྲུ་གུ་དེ་ཚོ་ཚང་མས་ང་ཚོ་དོལ་
རྒྱལ་སྟེན་མཁན་ཡིན། ང་ཚོས་དོལ་རྒྱལ་འཇོག་
ཐུབ་ཀྱི་མེད། དགོན་པར་འགྲོ་དགོས་ཡོད། ཕ་
མས་བཞག་ན་འགྲིག་གི་མ་རེད་ཅེས་བརྗོད་
བྱུང་ཞེས་སྣེ་ལེན་ཁང་ལ་ཞུ་གཏུགས་བྱས་
པ་རེད། དེ་ལ་ཐག་གཅོད་གང་འདྲ་བྱས་ཡོད་
དམ་དགོངས་པ་ཡོང་སྲིད་ཀྱི་རེད་ལ། གཅིག་
བྱས་ན་དོལ་རྒྱལ་ཚོགས་པས་རྒྱུ་མཚན་སྟོན་
རྒྱུ་མེད་པར་བརྟེན་དེའི་སྐོར་དངོས་སུ་མིང་
སྨྲོས་ནས་བརྗོད་ཐུབ་ཀྱི་མེད། ཡིན་ནའང་བོད་
གཞུང་གིས་ཆོས་སྒར་ཁག་ནང་གཏོང་གི་མི་
འདུག་ཅེས་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། ཆོས་སྒར་ཁག་ལ་
བཏང་ཐུབ་ཡོད་མ་རེད། བདེན་པ་རེད། བཏང་
མ་ཐུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༦ ལོར་
འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ་དགའ་ལྡན་ཁྲི་
རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང། ཤར་བྱང་ཆོས་རྗེ་རྣམ་
གཉིས་ཀྱིས་དབུས་གདན་ས་གྲྭ་ཚང་ཁག་གི་
མཁན་པོ་ལས་སྣེ་དང་། སྐུ་ཚབ་བཅས་བསྡུས་
པའི་དགེ་ལྡན་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཐོག་གཏན་ལ་
ཕབ་པའི་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་ཆོས་སྡེ་སྤྱི་ལ་
ཁྱབ་པའི་བཅའ་ཡིག་ཆེན་མོའི་ལེའུ་བཞི་པ།
བླང་དོར་སྒྲིག་གཞི་དོན་ཚན་བཅུ་གཉིས་པའི་
ནང་གསེས་བདུན་པའི་ནང་ལ། གདན་སའི་
ནང་ལ་འཛུལ་མཁན་ཡིན་ན་གསར་ཞུགས་པ་
རྣམས་དོལ་རྒྱལ་སྟེན་གསོལ་འཚམས་འཇོག་
དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནི་དགེ་ལུགས་པས་གཏན་
ལ་ཕབས་པའི་སྒྲིག་གཞི་དང་། ཡིག་ཆ་རེད།
དགེ་ལུགས་པའི་ཡིག་ཆ་གཅིག་གི་ནང་ལ་དོལ་
རྒྱལ་སྟེན་མཁན་འཇུག་གི་མིན་ཞེས་བཀོད་
ཡོད་ན། དེ་ལ་བོད་གཞུང་ནས་བཀའ་བཏང་
ནས་ཁོ་དོལ་རྒྱལ་སྟེན་མཁན་རེད། འཇུག་
དགོས་ཀྱི་རེད་ཅེས་ནམ་ཡང་ཞུ་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད།
སྒྲིག་འཛུགས་རེ་ལ་སྒྲིག་ཁྲིམས་རེ་ཡོད་པ་དང།
ཆ་རྐྱེན་རེ་བཞག་གི་རེད། དེ་ལ་བརྩི་བཀུར་
ཞུས་པ་རེད། ཆོས་བརྒྱུད་གཞན་དང་འབྲེལ་བ་
ཡོད་མ་རེད་ལ། དེ་འདྲ་བཞག་པ་བྱུང་ཡོད་མ་
རེད།
ད་ལྟ་བར་དུ་ཆོས་བརྒྱུད་དེ་ལ་
འགྲོ་དུས་ཁྱོད་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གྱི་ཡོད་དམ་
ཞེས་སུ་གཅིག་ལ་སྐད་ཆ་དྲིས་པ་བྱུང་མེད།
དབྱེ་འབྱེད་གང་ཡང་བྱས་ཡོད་མ་རེད། ཡིན་
ནའང་བོད་གཞུང་གིས་དགོངས་པ་ཆེ་བཞེས་
གནང་ནས་དགེ་ལུགས་པའི་དགོན་པའི་ནང་ལ་
ཁྱེད་རང་ཚོ་གཏོང་ཐུབ་ཀྱི་མི་འདུག བྱས་ཙང་
ཁྱེད་རང་ཚོ་ཚང་མ་ལོ་གཞོན་རེད། སློབ་གྲྭ་ལ་
འགྲོ་ན་ཡག་པོ་ཡོད་པ་དང་། གོ་སྐབས་ཡོད་
པས་གཞུང་གིས་གཏོང་གི་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་
ནས་སློབ་གསོ་རྒྱབ་པ་རེད། ཉིན་གྲངས་མང་པོ་
སྣེ་ལེན་ལ་བསྡད་རྗེས་ཁག་ཅིག་སུ་ཇར་ཕྱིན་
པ་དང་། ཁ་ཤས་ཤེས་རབ་དགའ་ཚལ་གླིང་ལ་
ཕྱིན་པ་རེད།
༼འཕྲོས་འདོན་ཐེངས་རྗེས་མར་གཟིགས།༽

བོད་ཟླ་ དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག པར་ངོས་ལྔ་པ། 1ཚེས་ 25 ཕྱི་ཟླ་ ༣ ཚེས་ 26

ཚོང་རིག་བསླབ་གཞི་རྩ་འཛིན་གཏན་འབེབས་ཚོགས་འདུ།
༄༅། །འདི་གར་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་
བཏང་གནས་ནང་འཁོད་དོན། བོད་མིའི་
སྒྲིག་འཛུགས་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་གོ་
སྒྲིག་འོག་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༩ དང་
༢༠ བཅས་ཉིན་གཉིས་རིང་། ཤེས་ཡོན་སྲིད་

བྱུས་ཀྱི་དགོངས་དོན་འོག་གཞི་རིམ་གོང་མ་
འཛིན་རིམ་བཅུ་གཅིག་དང་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚོང་
རིག་བསླབ་གཞི་རྩ་འཛིན་གྱི་གཏན་འབེབས་
ཚོགས་འདུ་ཞིག་ས་རཱ་བོད་ཀྱི་མཐོ་སློབ་ཏུ་
བསྐོང་ཚོགས་གནང་ཡོད། ཚོགས་འདུའི་ཐོག་
ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འགན་འཛིན་ཚེ་
རིང་བསམ་གྲུབ་ལགས་དང་། ཤེས་རིག་ལས་

ཁུངས་ཀྱི་བསླབ་གཞི་རྩ་འཛིན་བཟོ་འགོད་པ།
སློབ་དེབ་རྩོམ་སྒྲིག་པ། སཾ་བྷོ་ཊ་དང་དྷ་ས་བོད་
ཁྱིམ་ཁྱབ་ཁོངས་ཀྱི་འཛིན་རིམ་བཅུ་གཅིག་
དང་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་དགེ་རྒན་བཅས་
ཚོགས་ཞུགས་གནང་ཡོད།
ཤེས་ཡོན་སྲིད་
བྱུས་ཀྱི་དོན་ཚན་ ༦ པའི་
ནང་གསེས་ ༤ པར།
སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་ཤེས་ཡོན་གཙོ་
བོར་འཛིན་པའི་ཤེས་ཡོན་
ལམ་སྲོལ་ནང་། སྲོལ་རྒྱུན་
གྱི་ཤེས་ཡོན་གང་དུ་གནས་
པའི་སྐད་ཡིག་དེ་ཉིད་ཤེས་ཡོན་སྤྱིའི་སློབ་སྟོན་
བརྒྱུད་ལམ་དུ་བཟུང་འོས་ལྟར། བོད་ཀྱི་ཤེས་
ཡོན་སློབ་ཁང་ཁག་ཏུ་སྔོན་འགྲོ་ནས་ཆེས་མཐོའི་
ཞིབ་འཇུག་སློབ་རིམ་བར་སློབ་སྟོན་བརྒྱུད་
ལམ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཐོག་རིམ་བཞིན་བསྒྱུར་
ཐབས་བྱ་རྒྱུ། ཞེས་གསལ་བ་ལྟར། བོད་མིའི་
སྒྲིག་འཛུགས་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་ཕྱི་ལོ་

༢༠༠༨ ནས་འགོ་འཛུགས་ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢
བར་སྔོན་འགྲོ་ནས་གཞི་རིམ་གོང་མ་འཛིན་རིམ་
བཅུ་པ་བར་གྱི་རིག་ཚན་ཡོངས་ཀྱི་བསླབ་གཞི་
རྩ་འཛིན་གཏན་འབེབས་གནང་བ་དང་། ཕྱི་ལོ་
༢༠༡༣ ལོར་འཛིན་རིམ་བཅུ་གཅིག་དང་བཅུ་
གཉིས་ཀྱི་བསླབ་གཞིའི་རགས་ཟིན་བཟོ་འགོད་
དང་གཏན་འབེབས་གནང་འགོ་བཙུགས་ཡོད།
ཐེངས་འདིའི་ཚོགས་འདུའི་ཐོག་ཚོང་རིག་སྡེ་
ཚན་གྱི་བསླབ་གཞི་གཏན་འབེབས་དང་། སློབ་
ཚན་འཆར་འགོད་གནང་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཚོང་
རིག་སློབ་ཁྲིད་ཐབས་ལམ་སོགས་ཀྱི་ཐོག་
གོ་བསྡུར་ལྷུག་པོ་བྱུང་བ་དང་། ཚོགས་ཐོག་
འདི་ནས་གཏན་འབེབས་བྱུང་བའི་བསླབ་གཞི་
རྩ་འཛིན་དེ་བཀའ་ཤག་ལ་མཐའ་མའི་གཏན་
འབེབས་ཆེད་གོང་འབུལ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། བཀའ་
ཤག་ནས་གཏན་འབེབས་གནང་མཚམས་
ཡོངས་ཁྱབ་འགྲེམས་སྤེལ་བྱ་འཆར་ཡོད་འདུག་
པ་བཅས།

ཐེ་ཝན་ནང་དབུ་མའི་ལམ་ངོ་སྤྲོད་གནང་བ།
༄༅། །འདི་གར་ཐེ་ཝན་བོད་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་དོན་
གཅོད་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༣ ཚེས་
༢༤ ཉིན་བཏང་གནས་ནང་འཁོད་དོན། རྒྱ་
ནག་གཞུང་གིས་བོད་ཐོག་འཛིན་པའི་མཁྲེགས་
བཟུང་ཅན་གྱི་སྲིད་བྱུས་ལ་ཞི་རྒོལ་ཆེད་ཕྱི་
ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༦ རེས་གཟའ་ཉི་
མའི་ཉིན། བོད་མདོ་སྨད་མཚོ་སྔོན་ཞིང་ཆེན་རྨ་
ལྷོ་ཁུལ་རྩེ་ཁོག་རྫོང་སོ་ནག་དགོན་པའི་དགེ་
འདུན་པ་ཞིག་དང་། དེ་བཞིན་བོད་མདོ་སྨད་རྔ་
བ་ཀིརྟི་དགོན་གྱི་དགེ་འདུན་པ་བློ་བཟང་དཔལ་
ལྡན་ལགས་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་རང་གི་གཅེས་
པའི་ལུས་སྲོག་བློས་གཏོང་གིས་རང་ལུས་མེར་
སྲེག་བཏང་ཡོད། ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་དབུས་རྒྱལ་

གཅེས་པ་ཡོངས་ལ་གདུང་སེམས་མཉམ་སྐྱེའི་
ཆེད་ཕྱི་ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༢༢ རེས་གཟའ་སྤེན་པ་
དགོང་དྲོ་ཐེ་ཝན་བོད་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་དོན་ཁང་གི་
ནང་ཆོས་འཛིན་ཁང་དུ་ཐེ་ཝན་དུ་གནས་སྡོད་
བོད་མི་ཁག་གཅིག་མཉམ་འཛོམས་ཐོག་མཆོད་
འབུལ་སྨོན་ལམ་གནང་ཡོད།
དེ་བཞིན་ཕྱི་ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་
གྱི་དགོང་དྲོ་ཐེ་ཝན་རང་བཙན་མངོན་འདོད་
མཐུན་ཚོགས་ནས་གོ་སྒྲིག་གནང་བའི་བོད་དོན་
ངོ་སྤྲོད་ཀྱི་ལས་རིམ་ཐོག་གདན་ཞུ་གནང་དོན་
བཞིན། ཐེ་ཝན་བོད་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་དོན་ཁང་གི་དྲུང་
ཆེ་བསོད་ནམས་རྡོ་རྗེ་ལགས་ཀྱིས་ ༡༩༥༡
ལོར་རྒྱ་བོད་དབར་གྲོས་མཐུན་དོན་ཚན་བཅུ་

རྒྱ་དཀར་ནག་གི་འབྲེལ་ལམ་སྐོར་ལྷན་ཚོགས་གོ་སྒྲིག་གནང་བ།
༄༅། །འདི་གར་ལྷོ་སྤྱི་ལས་ཁུངས་ནས་ཕྱི་
ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༢༤ ཉིན་བཏང་
གནས་ནང་འཁོད་དོན། ཕྱི་ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༢༢
ཉིན་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་སྦེང་ལོར་མེ་ཐིག་སོ་ས་
ཡི་ཊི་ Mythic society ཞེས་པའི་ཚོགས་
ཁང་དུ་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀར་ན་ཊ་ཀ་མངའ་
སྡེའི་ནང་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་ཧིན་བོད་མཛའ་
འབྲེལ་ཚོགས་པའི་ (Bharat Tibbat Sa-
hyog Manch) ཡན་ལག་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་
གོ་སྒྲིག་འོག རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་
ལམ་སྐོར་དང་། བོད་མིའི་རང་དབང་ཞེས་པའི་
བརྗོད་གཞིའི་ཐོག་ལྷན་ཚོགས་ཤིག་གོ་སྒྲིག་
གནང་འདུག དེ་ཡང་ཚོགས་འདུའི་སྐུ་མགྲོན་
གཙོ་བོ་ཀར་ན་ཊ་ཀ་མངའ་སྡེའི་འགྲོ་བ་མིའི་
ཐོབ་ཐང་ལྷན་ཁང་གི་ཚོགས་གཙོ་ཟུར་པ་སྐུ་
ཞབས་ཨེས་ཨར་ནཱ་ཡག་ Dr S.R Nayak
ལགས་ཀྱིས་གཙོས་མཁས་དབང་ཀུལ་རྡིབ་
ཅནྜ་ཨག་ནི་ཧོཏྲི་ Dr.Kuldeep chand
Agnihotri ལགས་དང། སྦེང་ལོར་ལྷོ་སྤྱི་
ཀརྨ་སེང་གེ་ལགས། མོན་གྷོ་འདོད་རྒུ་གླིང་ས་
གནས་འཐུས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་གུ་རུ་
རྒྱལ་མཚན་ལགས་བཅས་གནད་ཡོད་མི་སྣ་
ཁག་གཅིག་ལྷན་འཛོམས་དང་འབྲེལ་མཛད་སྒོ་
དབུ་འཛུགས་ཀྱི་ཐོག་མར་འཕགས་བོད་གཉིས་
ཀྱི་རྒྱལ་གླུ་དབྱངས་སུ་གྱེར་རྗེས་ཀར་ན་ཊ་ཀ་
མངའ་སྡེའི་ཧིན་བོད་མཛའ་འབྲེལ་ཚོགས་པའི་
ཚོགས་གཙོ་བི་བྷི་ཨེ་སི་རཡི་ཀར་ Shri BS
Raikar ལགས་ཀྱིས་ཕེབས་བསུའི་གསུང་
བཤད་གནང་གྲུབ་མཚམས་མཁས་དབང་ཀུལ་
རྡིབ་ཅནྜ་ཨག་ནི་ཧོཏྲི་ལགས་ཀྱིས་འཕགས་
བོད་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་སྐོར་ཞིབ་ཕྲ་གསུངས་པ་མ་
ཟད། བོད་མིའི་རང་དབང་སླར་གསོ་ཆེད་རྒྱ་
གར་གཞུང་ངོས་ནས་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་རྒྱུ་གལ་
ཆེ་ཡིན་སྐོར་སོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་གནང།
དེ་ནས་ལྷོ་སྤྱི་ཀརྨ་སེང་གེ་ལགས་ཀྱིས་བོད་
མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་སྒྲོམ་གཞི་དང་ལས་དོན་
གནང་ཕྱོགས། བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ལས་
འགན་གཙོ་བོ་གཉིས་ཏེ་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་
གཞིས་ཆགས་སྲ་བརྟན་དང་། བོད་མིའི་རང་
དབང་སླར་གསོའི་ཆེད་བདེན་པའི་འཐབ་རྩོད་

སྐོར་ངོ་སྤྲོད་སྙིང་བསྡུས་གནང་བ་མ་ཟད། བོད་
ནང་རྒྱ་མིའི་མི་འབོར་སྤོ་ཤུགས་དང་། དམག་
དོན་སྒྲིག་འཛུགས་རྒྱ་སྐྱེད་གཏོང་བཞིན་པ། དེ་
བཞིན་བོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་གཏོར་བཤིག་གཏོང་
བཞིན་པ་མ་ཟད། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ནང་
དུ་མེ་འཁོར་འགྲོ་ལམ་གསར་འཛུགས་ཀྱི་ལས་
གཞི་རྒྱ་སྐྱེད་བཏང་བ་དེས་རྗེས་འབྲས་ཇི་བྱུང་
སྐོར་སོགས་ཀྱི་གནད་དོན་ཐོག་གསུང་བཤད་
གནང་ཡོད།
ཕྱོགས་མཚུངས་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་
བོ་སྐུ་ཞབས་ཨེས་ཨར་ནཱ་ཡཀ་ལགས་ཀྱིས་རྒྱ་
དམར་གྱི་བོད་ནང་མི་འབོར་ཕོན་ཆེ་སྤོ་ཤུགས་
བྱ་རྒྱུའི་སྲིད་བྱུས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་
གཞུང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ངོ་བོ་བཅས་པ་རྩ་མེད་
གཏོང་རྒྱུའི་ཉེན་ཚབས་ཆེན་པོ་བཟོ་བཞིན་ཡོད་
པ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༦ ལོར་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ལྷ་
སར་མེ་འཁོར་འབབ་ཚུགས་བཟོས་པ་དེས་བོད་
ནང་རྒྱ་རིགས་ཧ་ཅང་མང་པོ་དུས་ཚོད་ཐུང་
ངུའི་ནང་གནས་སྤོ་བྱེད་ཐུབ་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེས་མ་
འོངས་པར་བོད་མིའི་མི་འབོར་འཕེལ་རྒྱས་ཐད་
དཀའ་ངལ་བཟོ་རྒྱུ་ཡིན་སྐོར་གསུངས། མཐར་
ཀར་ན་ཊ་ཀ་མངའ་སྡེའི་ཧིན་བོད་མཛའ་འབྲེལ་
ཚོགས་པའི་སྐུ་ཞབས་ཨམ་རུཏ་ཇོ་ཤཱི་ Shri
Amruth Joshi ལགས་ཀྱིས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་
ཞུའི་གསུང་བཤད་གནང་།

གྲྭ་འཇིགས་མེད་བསྟན་འཛིན་ལགས་འདས་གྲོངས་སུ་གྱུར་བ།

བདུན་ཟེར་བ་བཞག་པའི་སྔ་རྗེས་ཀྱི་བརྒྱུད་
རིམ་དང་། ད་ཆ་༸གོང་ས་མཆོག་གིས་འདོན་
གནང་མཛད་པའི་གཉིས་ཕན་དབུ་མའི་ལམ་
གྱིས་བོད་ཀྱི་བདེན་མཐའ་གསལ་ཐབས་གནང་
བཞིན་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་མུ་མཐུད་བོད་མིའི་
སྒྲིག་འཛུགས་ངོས་ནས་རྒྱུན་སྐྱོང་གནང་བཞིན་
ཡོད་སྐོར་ངོ་སྤྲོད་གནང་བ་དང་། ཚོགས་
ཞུགས་རྣམ་པའི་དྲི་བར་ལན་འདེབས་དང་
གསལ་བཤད་གནང་ཡོད།
གཞན་ཡང་ཕྱི་ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༢༣
རེས་གཟའ་ཉི་མའི་ཉིན། ཐེ་ཝན་སློབ་ཕྲུག་བོད་
དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པ་དེབ་སྐྱེལ་གྱི་དབུ་
འབྱེད་མཛད་སྒོར་གདན་ཞུ་གནང་དོན་ལྟར།

སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་ཟླ་བ་ཚེ་རིང་ལགས་ཀྱིས་
གསུང་བཤད་གནང་དོན། འདས་པའི་ལོ་བཞི་
ལྷག་རིང་སློབ་ཕྲུག་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་
པས་བོད་མིར་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་ལས་འགུལ་སྣ་མང་
སྤེལ་ཡོད་པར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། སློབ་
ཕྲུག་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་དམིགས་
ཡུལ་ནི་བོད་རང་བཙན་ཡིན་ཡང་། བོད་མིའི་
སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་དང་ལངས་ཕྱོགས་
ནི་གཉིས་ཕན་དབུ་མའི་ལམ་བརྒྱུད་བོད་ཀྱི་
དཀའ་རྙོག་སེལ་རྒྱུའི་འབད་བརྩོན་གནང་
བཞིན་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་སོགས་ངོ་སྤྲོད་
གནང་། རང་བཙན་ནམ་དབུ་མའི་ལམ་གང་
ཡིན་རུང་། སོ་སོའི་ལངས་ཕྱོགས་གཞི་བཟུང་

བོད་རང་དབང་གི་དོན་དུ་འབད་བརྩོན་གནང་
དགོས་པ་ལས། ཕན་ཚུན་སྐྱོན་འཛུགས་མ་
གནང་རོགས། ལྷག་པར་ཁག་གཅིག་གིས་རང་
བཙན་ཁ་ལ་འཁྱེར་ནས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་
དང་། ཐ་ན་༸གོང་ས་མཆོག་ལ་མཚན་སྨད་ཞུ་
རྒྱུ་ནི་ཧ་ཅང་གི་མ་འོས་པ་ཞིག་རེད། དེ་བཞིན་
བོད་དོན་དང་ཐེ་ཝན་གྱི་སྲིད་དོན་གཉིས་མ་
འབྲེལ་བ་གནང་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག་ཅེས་
སོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་གནང་བར། ཚོགས་
ཞུགས་སྐུ་མགྲོན་གཞན་ཁག་གིས་ཀྱང་ཁོང་གི་
གཏམ་བཤད་ནང་དོན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་གསུང་
བཤད་གནང་ཡོད་པ་རེད།

༄༅། །འདི་གར་ཁུངས་ལྡན་གནས་ཚུལ་འབྱོར་གསལ་ལྟར་ན། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་༣ ཚེས་ ༡༦ ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོ་རེབ་གོང་རྩེ་གཞུང་སོ་ནག་ཏུ་རང་ལུས་མེར་སྲེག་གཏོང་མཁན་གྲྭ་ འཇིགས་མེད་བསྟན་འཛིན་ལགས་ཉིན་དེ་རང་དུ་འདས་གྲོངས་སུ་གྱུར་འདུགདེ་ཡང་གོང་ཚེས་ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོ་རེབ་གོང་རྩེ་ཁོག་སོ་ནག་དགོན་པའི་ཉེ་འཁྲིས་སུ་དགེ་འདུན་པ་ཞིག་གིས་རང་ལུས་མེར་བསྲེགས་ཀྱིས་རྒྱ་
གཞུང་གི་དྲག་གནོན་དབང་བསྒྱུར་སྲིད་བྱུས་ལ་ངོ་རྒོལ་གནང་མཁན་གྱི་མཚན་ལ་འཇིགས་མེད་བསྟན་འཛིན་ཞུ་བ་དང་རང་ལོ་ ༢༧་་་་༢༩ ཙམ་ཡིན་
འདུག་ཅིང་། ཕ་མིང་དུ་ལ་སྐྱབས་རྒྱལ། མ་མིང་གཡང་ཁོ་ཡིན་འདུག་པ་དང་། རེབ་གོང་རྩེ་གཞུང་སོ་ནག་ཚོ་བ་ལྔ་ཡོད་པའི་ནང་གི་རྔ་དཀར་ཚོ་བ་ནས་
ཡིན་འདུག དམ་པ་ཁོང་གིས་སོ་ནག་དགོན་པའི་གླིང་གི་ཕྱི་རོལ་དུ་རང་ལུས་མེར་སྲེག་བཏང་བ་དགོན་པའི་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་ཏེ་སོ་ནག་
དགོན་པའི་ནང་གདན་འདྲེན་ཞུས་རྗེས་ཅང་མ་འགོར་བར་འདས་གྲོངས་སུ་གྱུར་འདུགགནས་ཚུལ་དེ་ས་གནས་ཉེན་རྟོག་པས་ཤེས་ཏེ་དགོན་པར་དམ་བསྒྲགས་བྱས་ཡོད་པ་མ་ཟད། དགོན་པའི་དགེ་འདུན་པ་ཁག་གཅིག་འཛིན་བཟུང་བཀག་ཉར་བྱས་ཡོད་པ་དང་། ཁུངས་སྣེ་མ་
རག་པར་དགེ་འདུན་པ་ཁག་ཅིག་གློད་བཀྲོལ་བཏང་ཡོད་ཀྱང་། ཁག་གཅིག་མུ་མཐུད་ཁུལ་དང་རྫོང་དུ་བཀག་ཉར་བྱེད་བཞིན་ཡོད་འདུག་པ་དང་། དགོན་པར་གནས་སྐབས་རིང་ཆབ་སྲིད་བསམ་བློའི་སློབ་གསོ་གཏོང་རྒྱུའི་བཙན་བཀའ་བཏང་སྟེ་དམ་བསྒྲགས་བྱེད༌བཞིན་ཡོད་འདུག ཉིན་དེ་ནས་བཟུང་རྩེ་ཁོག་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁ་པར་དང་བརྡ་འཕྲིན་སོགས་བཀག་འགོག་གིས་གནས་ཚུལ་ཕྱི་ལ་ཐོན་མི་ཐུབ་པ་བཟོས་ཡོད་འདུག དམ་པ་འཇིགས་མེད་བསྟན་འཛིན་ལགས་ནི་མདོ་སྨད་རེབ་གོང་རྩེ་གཞུང་(རྩེ་ཁོག་ཀྱང་འབོད།) སོ་ནག་དགོན་དགའ་ལྡན་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་གླིང་གི་དགེ་འདུན་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་སྔ་རེབ་གོང་རོང་བོ་དགོན་ཆེན་ཐོས་བསམ་ནོར་གླིང་གྲྭ་ཚང་དུ་ཆོས་ཞུགས་གནང་ནས་ལོ་བཅུའི་རིང་ལ་ཕྱག་དཔེ་ཚུལ་བཞིན་གཟིགས་ནས་འཛིན་གྲྭ་སྐབས་དང་པོའི་བར་དུ་སླེབས་ཡོད་ཅིང་། ཕྱིས་སུ་སོ་ནག་དགོན་པར་ཕེབས་ཡོད་འདུག དམ་པ་ཁོང་ནི་ནམ་རྒྱུན་ཉམ་ཆུང་ཚུལ་མཐུན་དང་སྙིང་སྟོབས་ཅན་དཀར་ཟས་ཁོ་ན་བརྟེན་མཁན་ཞིག་ཡིན་འདུག ཁོང་གིས་ཕྱི་ཟླ་ ༣ པའི་ཚེས་ ༡༦ དང་བོད་ཟླ་དང་པོའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཉིན་ཆོ་འཕྲུལ་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་ཉིན་རྩེ་ཁོག་སོ་ནག་དགོན་པའི་ཉེ་འཁྲིས་སུ་རང་ལུང་མེར་སྲེག་བཏང་རྗེས་དགོན་པར་དམ་བསྒྲགས་བྱས་ཡོད་པ་དང་། ཁོང་འདས་གྲོངས་སུ་གྱུར་བའི་རྗེས་ཁོང་གི་སྤུན་མཆེད་གཉིས་བཀག་ཉར་བྱས་རྗེས་གློད་བཀྲོལ་བཏང་ཡོད་འདུག་ཀྱང་། ཁོང་གི་ཕ་བཀག་ཉར་བྱས་རྗེས་ད་དུང་གློད་བཀྲོལ་བཏང་མེད་པ་རེད། སོ་ནག་དགོན་པའི་དགེ་འདུན་པ་ཁག་གཅིག་ལ་དྲག་ཆས་དམག་མིས་ཉེས་རྡུང་བཏང་ཡོད་པ་མ་ཟད། དགེ་འདུན་པ་དགོན་པའི་ཕྱི་ལོག་ཏུ་འགྲོ་མི་ཐུབ་པ་དང་། དགོན་པའི་ནང་མཆོད་མཇལ་པའང་གཏོང་གི་མེད་པ་རེད།
སོ་ནག་དགོན་དགའ་ལྡན་བཀྲིས་ཆོས་གླིང་ནི་རེབ་གོང་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་རྩེ་གཞུང་གི་ལྷོ་ཕྱོགས་ཏེ། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་རྩེ་ཁོག་རྫོང་བྱ་དར་ཞང་ཞེས་འབོད་པའི་སོ་ནག་སྡེ་བའི་རྩེ་འགྲམ་རྩ་བ་རིང་
དུ་ཆགས་ཡོད། ཕྱི་ལོ ༡༦༦༠ ལོར་གཡུ་རྔོག་བསམ་གཏན་རྒྱ་མཚོས་སོ་ནག་འབྲོག་ཏུ་ཟླ་བརྒྱད་པའི་ནང་མ་ཎིའི་ཆོས་ ཐོག་བཙུགས་ཤིང་། དེ་ནས་བཟུང་གུར་མཚམས་པ་འགའ་འདུས་སྡོད་བྱུང། ཕྱི་ལོ ༡༧༤༠ ལོར་མཁན་ཆེན་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོས་རྒྱ་སྐྱེད་གནང་སྟེ་དེང་སང་དགེ་འདུན་པ་དགུ་བཅུ་ལྷག་ཡོད་འདུག
༼གནས་ཚུལ་ཡོང་ཁུངས་ཁ་ཤས་ནས་ཁོང་ནི་རོང་པོ་དགོན་ཆེན་ཐོས་བསམ་ནོར་གླིང་གྲྭ་ ཚང་གི་དགེ་འདུན་པ་ཡིན་པ་ལས་སོ་ནག་དགོན་གྱི་དགེ་འདུན་པ་མིན་པའི་གནས་ཚུལ་འདུག༽

པར་ངོས་དྲུག་པ། དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག བོད་ཟླ་ 1ཚེས་ 25 ཕྱི་ཟླ་ ༣ ཚེས་ 26

༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཧི་མཱ་ཅལ་གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭའི་བསླབ་པ་མཐར་སོན་
མཛད་སྒོར་བཀའ་སློབ་སྩལ་བ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༩
རེས་གཟའ་ལྷག་པའི་ཉིན་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་
མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་སྔ་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༩
ཙམ་ལ་སིམ་ལའི་ཧི་མཱ་ཅལ་གཙུག་ལག་སློབ་
གྲྭར་ཆིབས་སྒྱུར་བསྐྱངས་ཏེ་བསླབ་པ་མཐར་
སོན་གྱི་མཛད་སྒོ་ཐེངས་ ༢༡ པའི་ཐོག་བཀའ་
སློབ་སྩལ་ཡོད། དེ་ཡང་ཐོག་མར་༸གོང་ས་
མཆོག་གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭར་༸ཞབས་སོར་
འཁོད་སྐབས་ཧི་མཱ་ཅལ་མངའ་སྡེའི་སྲིད་སྐྱོང་
དང་གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭའི་རིགས་བདག་གཅིག་
ལྕོག་ཡིན་པ་ལྕམ་སྐུ་ཨུར་མི་ལ་སིངྒ་མཆོག་
དང་། ཧི་མཱ་ཅལ་གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭའི་ཉེ་བའི་
རིགས་བདག་སྐུ་ཞབས་ཨེ་ཌི་བྷ་ཇི་པ་ཡི་
(Acharya A. D Bajpai) མཆོག་གིས་
གཙོས་འབྲེལ་ཡོད་ལས་བྱེད་སོགས་ཀྱིས་
ཕེབས་བསུ་གཟབ་རྒྱས་ཞུས་ཡོད།
དེ་རྗེས་ཐོག་མར་རྒྱ་གར་རྒྱལ་
གླུ་དབྱངས་སུ་གྱེར་རྗེས་༸གོང་ས་མཆོག་
དང་མངའ་སྡེའི་སྲིད་སྐྱོང་དང་གཙུག་ལག་
སློབ་གྲྭའི་རིགས་བདག་གཅིག་ལྕོག་ལྕམ་སྐུ་
ཨུར་མི་ལ་སིངྒ་མཆོག ཉེ་བའི་རིགས་བདག་
མཆོག་བཅས་ཀྱིས་སྣང་གསལ་ཞལ་ཕྱེ་མཛད་
པ་དང་སྦྲགས། སློབ་ཕྲུག་ཁག་གཅིག་གིས་
ཤིས་བརྗོད་དང་གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭའི་རིགས་
ཀྱི་གླུ་དབྱངས་ལེན། དེ་ནས་༸གོང་ས་མཆོག་
ལ་མངའ་སྡེའི་སྲིད་སྐྱོང་དང་གཙུག་ལག་སློབ་

གྲྭའི་རིགས་བདག་གཅིག་ལྕོག་ལྕམ་སྐུ་ཨུར་མི་
ལ་སིངྒ་ (Governor Urmila Singh)
མཆོག་གིས་ཆེ་བསྟོད་ཀྱི་དབུ་ཞྭ་དང་གོས་
གཟན་(Shawl) འབུལ་ལམ་ཞུས་པ་དང་བསྟུན།
གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭའི་བསླབ་པ་མཐར་སོན་གྱི་
དགའ་སྟོན་མཛད་སྒོ་དངོས་གཞི་དབུ་འཛུགས་
ཀྱིས་ཐོག་མར་ཉེ་བའི་རིགས་བདག་མཆོག་
གིས་༸གོང་ས་མཆོག་ལ་མཁས་དབང་གི་ཕྱག་
འཁྱེར་ (Doctor of Letters (D.Litt)
འབུལ་ལམ་ཞུས།

དེ་ནས་མངའ་སྡེའི་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་
གིས་གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭའི་ཤེས་ཡོན་ཚན་
པ་འདྲ་མིན་གྱི་ཐོག་གཟེངས་བསྟོད་བྱ་དགའ་
གསོལ་རས་གནང་རྗེས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལོའི་
གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭའི་ཚན་རིག་དང་དབྱིན་སྐད།
ལེགས་སྦྱར་སྐད་ཡིག སྒྱུ་རྩལ་སོགས་སློབ་
མཚན་འདྲ་མིན་ཐོག་གཟེངས་སུ་ཐོན་པའི་སློབ་
ཕྲུག་བཞི་བཅུ་ལྷག་ཙམ་ལ་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་
མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་གསེར་གྱི་རྟགས་མ་
གསོལ་རས་སྩལ།
དེ་ནས་གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭའི་
རིགས་བདག་དང་མངའ་སྡེའི་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་
གིས་གསུང་བཤད་གནང་། དེ་རྗེས་༸གོང་ས་
༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་མཛད་སྒོ་
དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་སློབ་སྩལ་དོན། གཞོན་
ནུའི་ཆ་ལུགས་འཆང་བ་པོ། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་

རབ་གསལ་བ། འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མུན་
སེལ་བ། འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་
ལོ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྷ་ལ་བསྟོད་པ་སྔོན་དུ་བཏང་
ནས། ཧི་མ་ཅལ་མངའ་སྡེའི་གཙུག་ལག་སློབ་

གྲྭའི་བྱས་རྗེས་ངེས་ཅན་བཞག་གནང་མཁན་
གྱི་མཐོ་སློབ་འདིའི་ནང་གི་སློབ་ཕྲུག་ཚོའི་མཐའ་
མའི་ཡིག་རྒྱུགས་ཀྱི་བྱ་དགའ་བཞེས་སར་
ངོས་རང་བཅར་ཐུབ་པར་ཧ་ཅང་དགའ་པོ་བྱུང་།
གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭའི་གཙོ་འཛིན་
མཆོག་གིས་ངོས་རང་འདི་གར་སྐད་བཏང་བར་
ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། དེ་བཞིན་མངའ་སྡེའི་
སྲིད་སྐྱོང་འདིར་ཕེབས་པར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་
རྒྱུ་ཡིན། རྒྱ་གར་ནི་རིག་གཞུང་ཧ་ཅང་ཕྱུག་

པའི་གནའ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ལྡན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་
གཅིག་ཡིན། དེར་བརྟེན་དེང་སྐབས་ང་ཚོས་རྒྱ་
གར་གྱི་སྲོལ་རྒྱུན་ནས་དར་བའི་རིག་གཞུང་
ཕྱུག་པོ་དེ་དག་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ནས་ཉིན་རེའི་

འཚོ་བའི་ནང་བེད་སྤྱོད་ཐུབ་པ་བྱེད་དགོས་པ་
མ་ཟད། ལྷག་པར་གཞོན་སྐྱེས་ཚོའི་དེང་དུས་
ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་ནས་གནའ་རབས་ཀྱི་རིག་
གཞུང་དེ་དག་ལ་ངེས་པར་དུ་སློབ་གཉེར་བྱེད་
དགོས། ངོས་ལ་མཚོན་ན་རྒྱ་གར་གི་གནའ་
རབས་ཀྱི་རིག་གཞུང་ལ་སློབ་གཉེར་བྱས་
ནས་ཉིན་རེའི་འཚོ་བའི་ནང་ཉམས་ལེན་བྱས་
པ་བརྒྱུད་རང་ཉིད་ལ་མི་ཚེའི་ནང་དཀའ་ངལ་
འཕྲད་སྐབས་ཕན་ཐོགས་ཧ་ཅང་ཡོང་བཞིན་

འདུག དེར་བརྟེན་རྒྱ་གར་ནི་ང་ཚོའི་བླ་མ་དང་ང་
ཚོ་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་མར་ངོས་འཛིན་ཞུ་བཞིན་
ཡོད། ཕྱོགས་མཚུངས་རྒྱ་གར་ནི་མང་གཙོ་ཚད་
མཐོ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ཆགས་ཡོད།

ཅེས་སོགས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་སྩལ་རྗེས་གཙུག་ལག་
སློབ་གྲྭའི་ཉེ་བའི་རིགས་སྐུ་ཞབས་ཨེ་ཌི་བྷ་ཇི་པ་
ཡི་མཆོག་གིས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུའི་གསུང་བཤད་
གནང་བསྟུན་མཛད་སྒོ་ལེགས་པར་གྲུབ་མཚམས་
༸གོང་ས་མཆོག་གིས་གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭའི་
ཚོགས་ཁང་ཞིག་ཏུ་གསར་འགོད་པ་ཉི་ཤུ་ལྷག་གི་
དྲི་བར་བཀའ་ལན་སྩལ།

འཛམ་གླིང་ཊི་བྷི་ཉིན་མོར་འཕྲོད་བསྟེན་བཀའ་བློན་མཆོག་གི་ཡོངས་ཁྱབ་གསུང་བཤད།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ཚེས་ ༢༤ རྒྱལ་
སྤྱིའི་ཊི་བྷི་ཉིན་མོར་འཕྲོད་བསྟེན་བཀའ་བློན་
ཚེ་རིང་དབང་ཕྱུག་མཆོག་གིས་ཡོངས་ཁྱབ་

གསུང་བཤད་གནང་བའི་ནང་འཁོད་དོན། ཕྱི་
ལ་ོ ༡༨༨༢ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༢༤ ཉིན་སྨན་པ་རོ་
བྷཊ་ཀོག་ Dr.Robert Koch མཆོག་གིས་
ཊི་བིའི་ནད་གཞིའི་འབྱུང་རྐྱེན་ནད་འབུ་ཞིག་
ཡིན་པ་ཐོག་མར་ངོ་རྟགས་ཆོད་པ་ནས་བཟུང་།
ལོ་ལྟར་ཕྱི་ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༢༤ ཉིན་འཛམ་གླིང་
ཁྱོན་ཡོངས་ལ་ཊི་བི་ཉིན་མོ་ཞེས་སྲུང་བརྩི་ཞུ་
ཡི་ཡོད། ཊི་བིའི་ནད་གཞི་འདི་ནི་དུས་ཐོག་ཏུ་
བརྟག་དཔྱད་དང་སྨན་བཅོས་ཚུལ་མཐུན་ཞིག་
བྱས་ཚེ་ལས་སླ་པོའི་ངང་བཅོས་ཐུབ་པ་དང་
སྔོན་འགོག་ཐུབ་པའི་ནད་ཅིག་ཡིན།
ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལོའི་འཛམ་གླིང་
ཊི་བི་ཉིན་མོའི་བརྗོད་གཞི་ནི། "མི་འབོར་ས་ཡ་
གསུམ་ལ་ཊི་བིའི་ནད་གཞི་བརྟག་དཔྱད་དང།
སྨན་བཅོས། བཅོས་ཐབས་ཐུབ་པ་བྱ་རྒྱུ། "

ཞེས་པ་འདི་ཡིན། འཛམ་གླིང་འཕྲོད་བསྟེན་ལྷན་
ཚོགས་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལོའི་འཛམ་གླིང་ཊི་
བིའི་ནད་གཞི་སྙན་ཐོའི་ནང་། ཊི་བིའི་ནད་གཞིས་
ཟིན་པའི་ཉུང་མཐར་མི་ས་ཡ་གསུམ་ཙམ་
ལ་ཊི་བིའི་ནད་གཞི་བརྟག་དཔྱད་མ་ཐུབ་
པའི་སྐོར་གསལ་ཡོད། ཊི་བིའི་ནད་གཞི་ནི་
བཅོས་ཐབས་བྱ་སླ་བ་ཞིག་ཡིན་མོད་ཀྱང་།
ཊི་བིའི་ནད་པ་རྣམས་ལ་བརྟག་དཔྱད་དང།
བཅོས་ཐབས་ཐད་ད་མུས་སྤེལ་བཞིན་པའི་
ང་ཚོའི་འབད་བརྩོན་ནི་འདང་ངེས་ཤིག་
བྱུང་མེད། ཊི་བིའི་ནད་གཞི་བརྟག་དཔྱད་
མ་ཐུབ་པའི་མི་ས་ཡ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་
མང་ཆེ་བ་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་བཞིན་པའི་རྒྱལ་
ཁབ་ཁག་གི་ཆེས་ཉམ་ཐག་གི་ཚོགས་
སྡེའི་ནང་གནས་མཁན་དང་། དེའི་ནང་སྐྱབས་
བཅོལ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཚུད་ཡོད། མཉམ་སྦྲེལ་
རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་སྐྱབས་བཅོལ་ལྷན་
ཚོགས་ UNHCR ཀྱི་སྙན་ཐོ་ལྟར་བྱས་ན།
ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ནི་འཛམ་གླིང་ཁྱོན་ཡོངས་སུ་
སྐྱབས་བཅོལ་བ་དང་ཡུལ་ལུང་ནང་ཁུལ་གནས་
སྤོ་བྱེད་མཁན་ཁྱོན་བསྡོམས་ས་ཡ་ ༤༥།༢
བཅས་གྲངས་འབོར་མང་ཤོས་ཤིག་ཆགས་
ཡོད། སྐྱབས་བཅོལ་བ་དང་ཊི་བིའི་ནད་གཞིའི་
དབར་དམིགས་བསལ་གྱི་འབྲེལ་བ་རིང་པོ་ཞིག་
ཆགས་ཡོད་ཅིང་། འཛམ་གླིང་གི་སྐྱབས་བཅོལ་
བའི་མི་འབོར་ཕྱེད་ཀ་ལྷག་ཙམ་ལ་ཊི་བིའི་ནད་
གཞི་ཕོག་ཡོད་པར་ཚོད་དཔག་བྱེད་བཞིན་ཡོད།
བོད་མི་སྐྱབས་བཅོལ་བ་ཚོའི་དཀའ་ཚེགས་
ཅན་གྱི་འཚོ་བའི་གནས་སྟངས་ཀྱི་རྐྱེན་པས་ཊི་

བིའི་ནད་གཞི་འཕོག་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཡོད། ཕྱི་ལོ་
༡༩༦༠ ལོའི་འགོ་སྟོད་དུ་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་
སྤྱི་ཚོགས་ཁྲོད་ཊི་བིའི་ནད་གཞིའི་ཁྱབ་ཚད་
ནི་སྐབས་དེའི་མི་འབོར་གྱི་བརྒྱ་ཆ་ ༣༠ ཙམ་
ཟིན་གྱི་ཡོད། ལོ་ཤས་ནས་བཟུང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་
གནས་སྟངས་ཡར་རྒྱས་ཆེན་པོ་ཕྱིན་ཡོད་ཀྱང།
བོད་མི་སྐྱབས་བཅོལ་བའི་ཁྲོད་ཊི་བིའི་ནད་
གཞི་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་ Drug Resistant
TB གྱིས་རྐྱེན་པས་འཕྲོད་བསྟེན་ཐད་དཀའ་
ངལ་མུ་མཐུད་འཕྲད་བཞིན་ཡོད།
འཕྲོད་བསྟེན་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཊི་
བིའི་སྔོན་འགོག་ལས་གཞིའི་ཐོག་ནས་རྒྱ་གར་
ནང་གི་བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་ཁག་ནང་ཡོད་
པའི་ས་གནས་འཕྲོད་བསྟེན་ཡན་ལག་སྨན་ཁང་
བརྒྱུད་ཊི་བིའི་ནད་པ་རྣམས་ལ་སྨན་བཅོས་དང་
ལྟ་སྐྱོང་གང་ཐུབ་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ལས་གཞི་
དེ་ཡང་འཛམ་གླིང་འཕྲོད་བསྟེན་ལྷན་ཚོགས་
དང་། གནས་ཡུལ་རྒྱ་གར་གྱིས་གཏན་འབེབས་
གནང་བའི་སྨན་བཅོས་ལམ་སྟོན་གཞིར་བཟུང་
ལག་བསྟར་ཞུ་བཞིན་ཡོད། གཞི་རིམ་འཕྲོད་
བསྟེན་སྨན་ཁང་ནས་གཞིས་མི་ནད་པ་རྣམས་
ལ་ཐོག་མར་སྨན་ཁང་གཞན་ལ་མཚམས་སྦྱོར་
དང་འབྲེལ་བརྟག་དཔྱད་དང་སྨན་བཅོས་ཀྱི་
མཐུན་རྐྱེན་ལྡན་པའི་སྨན་ཁང་ཆེ་ཁག་ལ་གཏོང་
ཐབས་བྱེད་བཞིན་ཡོད། འཕྲོད་བསྟེན་ལས་
ཁུངས་ནས་རང་རེའི་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཁྲོད་
ཊི་བི་ནད་གཞིའི་ཐད་གོ་རྟོགས་མུ་མཐུད་སྤེལ་
ཐབས་དང་། མི་མང་གི་ངོས་ནས་ལས་དོན་
དེའི་ཐོག་རྒྱབ་སྐྱོར་འཐོབ་ཆེད་འབད་བརྩོན་

གང་ཐུབ་ཞུ་བཞིན་ཡོད། ཊི་བིའི་སྨན་ཁང་ཆེ་
ཆུང་ཚང་མས་ཊི་བི་རིམ་པ་གཉིས་པ་ (SCC-
TB) དང་ཨེམ་ཌི་ཨར་ཊི་བི་ (MDR TB)
ནད་པ་རྣམས་ལ་ཊི་བིའི་སྨན་རིན་མེད་དམ་
རིན་གོང་ཆག་ཡང་ཐོག་མཁོ་སྤྲོད་དང་། འཚོ་
བཅུད་ཀྱི་མཐུན་འགྱུར་རོགས་རམ་གནང་
བཞིན་ཡོད། ནད་འབུ་སྐྱེད་སྤེལ་ (Culture
Testing) བརྟག་དཔྱད་དང། ནད་འབུ་ཡོད་
མེད་ (GeneXpert) སོགས་ཀྱི་ཊི་བིའི་ནད་
གཞི་བརྟག་དཔྱད་རིན་མེད་ཐོག་བྱེད་བཞིན་
ཡོད། ཊི་བི་ནད་གཞི་སྔོན་ཚུད་ནས་ངོས་འཛིན་
དང་སྨན་བཅོས་ཆེད་ལོ་རེ་སློབ་གྲྭ་དང་དགོན་
སྡེ་ཁག་གི་ནང་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་བཞིན་ཡོད།
ད་བར་འཕྲོད་བསྟེན་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཊི་བི་སྔོན་
འགོག་ལས་གཞི་བརྒྱུད་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་
ཁྲོད་ཊི་བི་སྨན་བཅོས་ཀྱི་ཆ་རྐྱེན་བསྐྲུན་རྒྱུའི་
ཐོག་གྲུབ་འབྲས་མི་དམན་ཙམ་སོན་ཐུབ་པ་
བྱུང་ཡོད། འཛམ་གླིང་ཊི་བིའི་ཉིན་མོ་འདི་ནི་
འཛམ་གླིང་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་བོད་མིའི་སྤྱི་
ཚོགས་ཁྲོད་ཊི་བིའི་ནད་གཞིའི་ཐད་གདོང་ལེན་
བྱ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་བཟང་ཤོས་ཤིག་ཆགས་
ཡོད། བོད་མི་མི་རེ་ངོ་རེ་ནས་ཊི་བིའི་ནད་གཞི་
མཁྱེན་རྟོགས་དགོས་རྒྱུ་གལ་ཆེ། ང་ཚོས་ཊི་
བི་ནད་གཞི་ངོ་འཕྲོད་པའི་ཐོག ཊི་བི་ནད་ངོ་མ་
འཕྲོད་ཀྱང་ནད་གཞི་ཡོད་སྲིད་པའི་མི་ཚོ་ངོས་
འཛིན་དང་འབྲེལ་སྨན་བཅོས་ཐུབ་པའི་ལག་
བསྟར་བྱ་དགོས། འཕྲོད་བསྟེན་ལས་ཁུངས་
ཀྱི་ཊི་བི་བརྟག་དཔྱད་བྱ་རྒྱུའི་ལས་གཞིའི་ལམ་
ནས། ཊི་བིའི་གནས་བབས་ཤེས་རྟོགས་མེད་

སྤྱི་ཁྱབ་རྩོམ་སྒྲིག་པ། སྐལ་བཟང་མཁས་གྲུབ།
རྩོམ་སྒྲིག་པ། ངག་དབང་ཐོགས་མེད།
གསར་འགོད་པ། བསོད་ནམས་མཚོ་མོ།
གསར་འགོད་པ། ཡེ་ཤེས་ཀུན་གྲགས།
ཞུ་དག་པ། བསོད་ནམས་ཚེ་རིང༌།
འགྲེམས་སྤེལ་བ། བསྟན་འཛིན་ཆོས་འཕེལ།
ཀཾ་པུ་ཊར་འཇུག་མཁན། ཕུར་བུ་སྒྲོལ་མ།

Publisher: Secretary, DIIR,
Printer: Narthang Press,
Owner: DIIR, CTA, Gangchen Kyishong,
Dharamshala-176215 H.P., INDIA
Place of Publication: CTA, Gangkyi,
Dharamshala-176215 H.P., INDIA
Name of Editor: Nagwang Thogmed
Subscription Address: DIIR, CTA, Gangkyi,
Dharamshala-176215 H.P., INDIA
Tel:+91-1892-222457/222510
Email: tibfreedom@tibet.net
Website: www.bod.asia

ཕྱི་དྲིལ་སྣར་ཐང་པར་ཁང་དུ་དཔར་སྐྲུན་ཞུས།

པའི་ནད་གཞི་འཕོག་ཉེན་གྱི་གང་ཟག་རྣམས་
ལ་ནད་གཞི་བརྟག་དཔྱད་དང་ནད་ངོ་ཟིན་པ་བྱ་
རྒྱུ་དེ་ཡིན། དེ་སྔ་ཉམས་ཞིབ་བྱས་པ་བརྒྱུད་
བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཁྲོད་ཊི་བི་ནད་གཞིའི་རྒྱུ་
རྐྱེན་ཇི་ཡིན་དང་ཁྱབ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་འགྲོ་མིན་ཐད་
ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད། ད་ལྟའི་དུས་ཚོད་
འདི་ནི་ཊི་བིའི་ནད་གཞིའི་དཀའ་ངལ་ལ་གདོང་
ལེན་བྱས་ཏེ། འཆར་ལ་ཉེ་བའི་ལོ་ཟླའི་ནང་ཊི་
བིའི་ནད་གཞི་མེད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་བསྐྲུན་
རྒྱུའི་དུས་ལ་འབབ་ཡོད་ཞུ་རྒྱུ་བཅས། འཕྲོད་
བསྟེན་བཀའ་བློན་ཚེ་རིང་དབང་ཕྱུག་ནས་ཕྱི་ལོ་
༢༠༡༤ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༢༤ ལ།།